بدأُ ٱلتّعليم

نام

مُكَمّل أَلِفبا

قرائت ترکی وعربی‌نی تعلیم ایدر

مؤلفی

شهر قزان معلّملرندن شاکرجان بن ملا أحمد جان ٱلطّاهری

بونی یازدم نچه دیده‌م زهره اوچون ❀ نشر أیله‌دم علماء زمان اوننگان اوچون

أمیدمدر اوقغانلاره فائده‌سی اولماقنی ❀ خطاسن هم کورنلاردان عفو بیورماقنی

خطاسنی کورگان آدملر ❀ بن فقیره کورساتسه ایدی

حق تعالی آنی توزاتمگا ❀ رحمتن بکا سالسا ایدی

تصحیح وتکمیل ایدلەرك

❀ ایکنچی دفعه ❀

باسماسینه رخصت بیرلدی سانکت‌پیطربورغده ١٢ نچی دیکابرده ١٨٩٧ نچی یلده

قزان اونیویرسیتیتی‌نك طبع خانه‌سنده باسما اولنمشدر ١٨٩٨ نچی یلده*

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 12 Декабря 1897 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литографія Императорскаго Университета.

1898.

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿ ۱ نچی درس ﴾

آ ا

ب بـ ـبـ ـب

اَبْ بـا با آبا بابا بابْ

﴿ ۲ نچی درس ﴾

ت تـ ـتـ ـت

آتْ باتْ تا آتا باتا تابا

تابْ تاتْ آتابْ

تبْ آتبْ باتبْ تاتبْ ببْ تاببْ

بابا تابا ❀ آتْ باتا ❀ آبا آتْ تابْ ❀ بابا آتا ❀ آتْ تابا ❀

﴿ ۳ نجی درس ﴾

ر ر

آرْ	بارا	آرْبا	تارْتا	آربْ	تارتْ
را	تارْ	تازا	تارْتارْ	آرتْ	آرْتبْ
آرا	تارا	آتارْ	باتارْ	تاراب	تارْتبْ
بارْ	آرْتا	تاتارْ	تابارْ	تاراتْ	برْ برْ

آتا بارْ ❀ آتْ باتارْ ❀ بابا بارا ❀ آتْ آرْبا تارْتا ❀ آرْبا بارْ ❀ آتْ بارْ ❀ آبا آربْ بارا ❀ برْتابا آرْتا ❀

﴿ ٤ نجی درس ﴾

ز ز

آزْ	زارْ	تازا	آزابْ	تازارا	بزْ
بازْ	رازْ	تازارْ	بازارْ	تازارْتا	آبزْ
زا	آزا	آزارْ	آزْبارْ	تازارتْ	آبْزارْ

آزْبارْ بارْ ❀ بازْ تارْ ❀ برْ بازْ ❀ بابا آبزْ ❀ برْبزْ بارْ ❀ آبا آزْبارْ تازارْتا ❀ بازارْ بارْ ❀ برْ آبْزارْ ❀

﴿ ٥ نجی درس ﴾

8

ﺪ د

دا دْر آرادا آتادا تاتارْدا تارْدرْ

آدْ داتْ آبادا تابادا آبزارْدا آتْدا

دارْ آداتْ بابادا بازارْدا بارْدرْ آرتْدا

بازارْدا تابا بارْ ۞ آزْبارْدا آتْ بارْ ۞ بازْ تارْدرْ ۞ آتْ آرْبا تارْتادرْ ۞ آبا آبْزارْ تازارْتادرْ ۞ آتْدا آرْبادا بارْ ۞ آرتْدا آزْبارْ بارْ ۞

﴿ ٦ نجی درس ﴾

ن ﻨ ﻧ ن

آنْ تانْ زانْ نا نانْ تانا آرانْ

بانْ رانْ دانْ نارْ آنا آنادا تابانْ

تارانْ آرادانْ آبادانْ بارابانْ بابادانْ

نادانْ آنادانْ بازْدانْ آتادانْ نارات

آتْدا آتْدانْ آرتْدا تابانْدا آرتْدانْ

آنْدانْ   تانادان   آرانْدانْ   تابانْدانْ   تانْر

آندا آتْ بارْ ❀ آراندا تانا بارْ ❀ آنا بارْدا ❀ زاندا نارْتارْ بارْ ❀
آرْندا نارات بارْ ❀

۷ نچی درس

ل   ل   ا   ل

آلْ   لا   لارْ   تالانْ   تالالارْ   بالْدا
بالْ   آلا   آلارْ   آلالارْ   تانالارْ   زالْدا
تالْ   بالا   آلابْ   بالالارْ   لارْدا   تالْدا
زالْ   تالا   آلانْ   بابالارْ   آلارْدا   بالْتا
دالْ   دالا   بالانْ   باتالارْ   آلْدا   آلاندا

آلْدانْ   تالْدانْ   لارْدانْ   آلانْدانْ   آزْبارْلارْ
بالْدانْ   زالْدانْ   آلارْدانْ   بالانْدانْ   بالْتالارْ

بالْلارْ - بالْلارْ   آتْلارْ - آتْلارْ   زالْلارْ - زالْلارْ
تالْلارْ - تالْلارْ   بارابانْلارْ - بارابانْلارْ   آرانْلارْ - آرانْلارْ

بالْ آلْ ! ❀ آنْلارْ آلانْدا ❀ آرانْدا بالْتا بارْ ❀ بالا آلْدا ❀ آلارْدانْ
بالْ آلْ ! ❀ تاتارْلارْ بارالارْ ❀ آلا تاتا آبْزارْدا ❀ برْ بالْتا آلْ ❀ بزْ
آتْ آلابزْ ❀ آلارْ آرْبا آلالارْ ❀ لارْدا بالْ آزْ ❀ آرنْدا تاتْلارْ بارْ ❀
بازارْدا تاتارْلارْدانْ بالانْ آلْ ❀ بازارْدانْ تارالارْ ❀

۸ نجی درس

ق		ﻗ	ﻘ	ﻖ
آقْ	قازْ	قاقْ	قادا	قازانْ	قاباقْ

آقْ	قازْ	قاقْ	قادا	قازانْ	قاباقْ
باقْ	قابْ	قابا	قادالا	قاراقْ	قالاقْ
تاقْ	قاتْ	قاتا	قابارا	قاداقْ	بالاقْ
قا	قانْ	قارا	قارالا	قازاقْ	تالاقْ
قارْ	قالْ	قالا	قابانْ	لاقانْ	قاتاتْ

آزقْ	قارنْ	قالْقانْ	تاقرْ	قزا	قازاقْدا
آرقْ	قارتْ	تالْقانْ	آقْرا	قزارا	قازانْدا
بازقْ	آلْقا	آتْقانْ	باقْرا	قنا	قازانْلارْ
قازقْ	بالْقا	آرْقانْ	قرْدا	قزلْ	قزارْتا

بالق

بالق قالقا قز قزلار قارندا قزارتقان
قاتق بالقان قز باقر قارتدا ترناق

قار آق ❁ قاق آل ! ❁ قاباق بازدا ❁ آت آرقاندا ❁ قردا قازلار بار ❁ آلتا قاداقدا ❁ آتلار قردا قالالار ❁ قارا آت ❁ بر قاداق بال آل ❁ بازاردان قازان آلدق ❁ قازاقدان آت آلابز ❁ قزلار زالدا ❁ باقر قازان ❁ قنا ترناق قزارتادر ❁ بر تاباق قاتق ❁ بر قاداق قاق ❁ تابا قارا ❁ آرق آت ❁ بابا قارت ❁

۹ نجی درس

ش ـشـ شـ ـش

آش قاش شاشا شان آشات آشارلار
باش شا شار تالاشا آلاشا شاشالار
تاش آشا شاد آشاب شارلار تالاشالار

آشدا تاشدا شاردا آشقا تاشلا تاشقا
باشدا شاندا قاشدا باشلا باشقا باشلار
تاشلار آشلار شانلار قاشلار شاندا باشاق

تشْ رشْ قشْ بشْ زشْ شقْ شرْ لشْ

آشقْ آتشْ آرشْ شاشقانْ تانشدرْ
تاشقْ تانشْ آرشدا شالْقانلارْ آرشلقْ
تابشْ قاتشْ آرشلارْ آلشدرْ شالْقانلقْ
آلشْ قارشْ شالْقانْ قاتشدرْ آرشنْ

آراندا برقابْ آرشْ بارْ ❁ بابا آشْ آشا ! ❁ قارا قاشْ ❁ قازاندا آشْ بارْ ❁ آبا آرشْ تارتادرْ ❁ آلارْ آشقا بارالارْ ❁ بارازْدان قاشقْ آلْ ! ❁ آتْلار تالاشالارْ ❁ بازدا شالْقانْ بارْ ❁ آرشْ باشاقْلانا ❁ آتقا آرشْ آشاتْقانْ ❁ آرشْ شاندا ❁ فردا تاشْ بارْ ❁ بر قارشْ ❁ بر قاشقْ ❁

﴾ ١٠ نجی درس ﴿

س ســ ـسـ ـس

آسْ باسا ساتْ ساقْ سابانْ ساتالارْ
تاسْ سارا سازْ آسارْ ساقالْ سالالارْ
سا ساتا سانْ سارانْ ساتارْ باسالارْ
آسا سابْ سالْ ساباقْ سارانْ آشاسانا

تسْ رسْ قسْ سرْ سقْ سنْ سزْ

آسْدا باتْسا آقْساقْ قسا قسانْ
آسْقا تابْسانا قارْساقْ آسْرا سارقْ
سازْدا تاسْدا بارْساقْ آسْرارْ تانْسقْ
آتْسا بارْسانا آسْدانْ آسْرابْ سابانْدا
آتْسانا باقْسانا سرا قسالارْ ساباقْلانا

سازْدا قازْلارْ بارْ ❀ بابا آشاسانا ! ❀ بازارْدانْ برْ قاباقْ آلْسانا ! ❀ آشْقا بارْساقْ آشْ آشاربزْ ❀ آلارْسارقْ ساتالارْ ❀ فرداباساجارْ ❀ آلارْدا قارا ساقالْ بارْ ❀ سازانْ بالقْ ❀ تالْقانْ تانْسقْ آشْ ❀ برْ قارْقْ قافْسانا ❀ آتْ سابانْ تارْتا ❀ شالْقانْ آشاسانا ❀ آشْقا بارْسانا ❀ باقالارْ سازْدا ❀ آبزارْدا برْ تاداجارْ ❀

❀ ١١ نجی درس ❀

پ ـپـ پـ ـپ

آپْ پاپا آپا آرْپا آرْپالارْ پالاسْ
پا پارْ آپارا پارْلا پاشالارْ قاپْلا
پاشا پازْ پانارْ قاپْ آرْپادا تاپْتا

پلانْ قاپْقا قاپْلانا پالاسْدا قاپْلانرْلارْ
پلانْدا قاپْلانْ قاپْلارْلارْ قاپْقالارْ پانارْلارْدا
پلانْلارْ قاپْلارْ پانارْلارْ قالْپاقْلارْ قاپْقالارْدا
قاپالْ قالْپاقْ قاپالْدا آرْپالارْدا پرْپرْ
تارْپانْ پارْلارْلارْ قاپْقادا قاپْلانالارْ پرْلابْ

فرْدا آرْپا بارْ ۞ قازاقْلارْ پارْ پارْ بارالارْ ۞ آپا قالْپاقْ آلا ۞ برْ پارْ آلْقا آلْ ۞ آبا قاپالْدا ۞ آلارْ پارْ آنْدا بارالارْ ۞ برْ پارْ قازْ آلْسانا ۞ برْ پالاسْ آلْدقْ ۞ آقْ قالْپاقْ ۞ فرْدا تارْپانْ بارْ ۞ آرْپالارْ باشاقْلانالارْ ۞ آنْقا آپارا سالْ ۞

﴿ ١٢ نجى درس ﴾

ج ـجـ ـجـ ـج

آجْ تاجْ پاجْ شاجْ ساجْ ناجْ
باجْ زاجْ راجْ قاجْ داجْ لاجْ

جا جانْ جابا جاسا جابقْ جازقْ
جابْ جالْ جاتا جانا جاربْ جانبْ

جارْ جاشْ, جارا جاقْ جارقْ جانقْ

جازْ جاقْ جازا جابنْ جازلْ جاقنْ

جابارْ جاراتْ جاساقْ جاناشا جالْقنْ

جارارْ جالانْ جاقالارْ جانْدا جالانْدا

جازارْ جاسارْ جاتالارْ جارْلا جارقْدا

جانارْ جاسابْ جابالارْ جالْلارْ جاقنْدا

نانا جابقْ ❀ بازارْ جاقنْ ❀ آبا زالْدا جاتا ❀ قاپْقا جابقْ ❀ جارقْ ناباقْ ❀ آتْ آپارا جاراتادرْ ❀ جالانْدا نارْپانْ بارْ ❀ برْقالاقْ جارقْ ❀ آبا آرْبا جاساسانا ! ❀ جاشلْ پالاسْ ❀ بازارْدا جالْ ساتالارْ ❀ بالالارْ لاپاسْدا جاتالارْ ❀ آنْدا برْ پارْ آلْقا جاتا ❀ آزْبارْ جاتا ❀ بالا برْ جاشْدا ❀ آلارْ قاپْقا جابالارْ ❀ جابقْ آتْ آرانْ تارْتا ❀

﴿ ١٣ نجی درس ﴾

چ ﭼ ﭽ چ

آچْ چا چالْ چابا چالا چادرْ

قاچْ چارْ چاقْ چارا قالاچْ چابارْ

ساچ چان چاچ چانا پالاچ چاباق

آچالار بارلچاق چانالار قاچارلار چادرلار
آلاچاق قاچالار چارالار چاباقلار چالبار
قالاچاق چالالار آچاچاق چاپانلار قاچقان

چر چق چل چش چد قچ سچ بچ

قاچر آچدق لاچن بالچق ساچلا
آچق قاچدق آلاچق بالچقدا ساچلادر
آچر آچلق چنار بچاق سچقان
آچل چدار قچقر بچاقلار چاپانلار
آچش قاچقن قچقرا آچقچ آچتقان
چدا قاچش قچقرالار آچقاچ آچلقدان

چاباق بالق ❀ آلارسارق چالالار ❀ آلاچقدا قازلار بار ❀ آچلق چل ❀
آت چابا ❀ اچار چانا ❀ آندا آلاچاق بار ❀ قردا آربا ساچدق ❀

آتلار قاچالار ❀ قوردا قاچتن بار ❀ آلار آچقچلار بچاقلار ساتالار ❀ جالانذا بچان چابالار ❀ چالبار تار ❀ باقالار قچقرالار ❀ قاپقا آچ ❀ آرش ساچ ❀

❀ ١٤ نجی درس ❀

غ   غـ   ـغـ   ـغ

اغ	آغا	جاغا	قاغار	تاغان	باغانا
باغ	تاغا	چاغا	جاغار	داغان	باغانادا
تاغ	داغا	آغار	چاغار	چاغان	داغالار
غا	قاغا	آغاچ	تاغار	باغار	بارغان

غب   غت   غر   غز   غش   غچ   غل   غن

آغب	تاغب	تاغل	ساغش	آغزا	چاغلا
آغر	تاغب	قاغل	چاغر	آغلا	قاغشا
آغز	جاغب	چاغل	قاغش	باغلا	چاغرا
باغب	چاغب	ساغز	آغرا	قاغلا	تاغشا

سغا   آچغا   آشغالار   قارالقان   جلاغان

چغا   چغارا   قالغان   آچلغان   ساتلغان

آشغا   سغالار   جارغان   داغستان   قارچغا

آلار آشغالار ❁ قارغالار آغاچدا بالا چغارالار ❁ قارا قارغا ❁ آلاقارغا ❁ جلان چاغا ❁ جاقا قارالغان ❁ آپا داغان آننا ❁ ساغز جابشا ❁ چاغان آغاج ❁ چاغان قاشق ❁ چاغر آت ❁ قاپقا آچلغان ❁ بازغا قار سالغانلار ❁ آغاج قاشق آل ❁ باقچادا قارلغان بار ❁ آبزار جانغان ❁ تاباق جارلغان ❁

﴾ ۱۵ نجی درس ﴿

خ   خـ   ـخـ   ـخ

آخ   تاخ   زاخ   ناخ   قاخ   شاخ   پاخ

باخ   راخ   داخ   لاخ   ساخ   چاخ   جاخ

خا   خاق   خاندا   خاتنلار   تارخانلق

خان   داخا   خانغا   تارخان   سرخاب

خار   خاتن   خانلار   خانلق   سرخاغان

خبْ خدْ خنْ ختْ خقْ خرْ خلْ

آخرْ خنا آخقدانْ بخارالقْ خراسانْ
آخقْ خنالارْ آخقلارْ آخساقْ خراساندا
خدا بخارا بخارادا پاختا خراسانلقْ

آخاقْ تاشْ ❀ خنا قزلْ ❀ آخاقْ قاشْ ❀ آبا سرْغاغانْ ❀ بالالارْ سرْغاغانْلارْ ❀ بخارادا خانْبارْ ❀ آلارْبخاراغا بارالارْ ❀ خراسانْ خانلقْ ❀ خانلارْ آشقا بارالارْ ❀ آبا سرْخابْ جانا ❀ سارتْلارْ بخارادا ❀

﴿ ١٦ نجی درس ﴾

شامْ آغامْ بابامْ تابامْ قاغامْ جاتامْ
سامْ آتامْ باتامْ قابامْ ساتامْ جازامْ
خامْ آنامْ بارامْ قاچامْ سالامْ جاغامْ

ما متْ مرْ مزْ ملْ مقْ مشْ

تاما تامزْ قاملْ آتاما آتامزْ جامانْ

جاما قامرْ قامشْ آناما تامارْ قالْماقْ

قاما قامتْ مامقْ آشاما چامانْ آرْغاماقْ

تمْ دمْ نمْ لمْ شمْ چمْ غمْ

آتمْ باشمْ جانمْ مالمْ چالْما باشْماقْ

آدمْ تاجمْ چاچمْ آغزمْ آزْمانْ قرْمسْقا

آشمْ قاشمْ خانمْ خرْما قاراما سارْمساقْ

باغچاغ باردمْ آلْما آلدمْ ❀ آتامْ آنامْ بارْ ❀ بازارْغا باردمْ چالْمالق آلْدمْ ❀ باشمْ آغرْنادرْ ❀ سارمسق آشاما ❀ خرْما آشادمْ ❀ آلْما آغاجْ ❀ قاراما آغاچْدرْ ❀ آتامْ چالْما چالا ❀ آپامْ باشْماقْ آلا ❀ آشْ آشادمْ ❀ آنامْ قازانْغا سالْما سالا ❀ باغچادا آلْماغاچْلارْ بارْ ❀ چامانْ آتْ ❀

❀ ١٧ نجی درس ❀

ک ك ڬ ک ڪ ك

تاڭ داڭ لاڭ پاڕڭ ترْڭ بلازڭ

رالك

راك پاك ماك نازك چرك چاچاك

كا كت كر كن كل كش كچ كم

كاما كاراب كانت بركت پاكدر كارابدا

كاسا كامچات كران سلكت چركدر شاكردكا

سركا كاغذ بلاكم بتكان شاكرد بركتكان

شاكردكا چالبار تل ❀ كاما جالغا ❀ كامچات جاقا ❀ كاغذ آل ❀ آشقا سركا سالماغان ❀ كران بتكان ❀ سركا بار ❀ آرش بتكان ❀ ماك چاچرك ❀ جاقاغا كامچات آلدم ❀ قرغا آرپا چاچكان ❀ قرق تاباق كاغذ ❀ بر كارانداش ❀ آلما آغاچ چاچاك آتقان ❀ باقچادا آلما بتكان ❀

۱۸ نچی درس

ك ك ك ك ك

آك مالك جاقاك مالكز سالكز

تاك كمنك سابانك آتكز قاراكز

آتاك بزنك چاپانك بالاكز ساتماكز

آنا ڭ	سزڭ	تاماقڭ	باشڭز	آغاڭك
آنڭ	آلدڭ	آلارڭ	باباڭز	آتاڭك
آتڭ	قالدڭ	بارماقڭ	قاراڭز	آبزاڭك

ڭا	آباڭا	آڭلا	تڭلاما	آرباڭدا
آڭا	آتاڭا	تڭلا	تاڭلان	تاڭلانما
آڭار	آناڭا	باشڭا	تاڭلانا	تاڭلانغان
جاڭا	آپاڭا	آتڭا	آڭلاغان	تڭلاماز

ناڭ آنا ❀ چاپانك قارالغان ❀ قاراك بتكان - جاڭادان سال ! ❀ بابام بازاردان جاڭا چانا آلغان ❀ جاقاك بتكان ❀ قالپاقڭ قزل ❀ جاڭا كلات سالدم ❀ آرقاك قارالغان ❀ سز آش سالڭز ! ❀ بزنك آتمز آبزاردا ❀ سزدڭ آتڭز باقچادا ❀ آڭار قالپاق باشماق آلدم ❀ باشماقك قارا ❀ آڭار تاڭلانماڭز ! ❀

❀ ١٩ نچی درس ❀

ه چ

بو دو زو لو شو پو چو

نو

تو دو نو قو سو جو مو

بور توز توچ لوت خوب قوبا

بول تون روغ شول چوق توڭا

بوش توق زور شوق جوقا سوڭ

توب توش نور سول سوما جول

سوغو قوشدا آقبور تاقرباسو ساندوغاچ

سوغان جولدا زاكون آچوتاش نورلانغان

پومالا قوللار دومبرا سوكراق دوستلانغان

مونچا دوست بورازنا خوشراق قوزغالاق

سوقا سوغم سورو قابارتو سوقالاماق

قاغو نوغت قوبز سورغچ قورغاشن

او-و

اوت اوزام اوچدا اورمان اورامدا

اور اوشال اوكدا اورماق اولاقدا

اورغاندا	اوقماق	اوقو	اوچاق	اون
اورندق	اوجم	اومارتا	اوساق	اول
اوساللق	اوقتماق	اورالار	اوراق	اوق

دوستم بار ❀ باقچادا مونچا بار ❀ آلار آرش سوغالار ❀ قارا تاقتاغا آقور بلان جازالار ❀ اول چالودا پچان چابا ❀ شاکرد جازو جازا ❀ بومالا قلدان ـ مونچالادان بولا ❀ آنام اورن قابارتا ❀ قوناقلار زالدا اورندقدا اوترالار ❀ آپام باقادان قورقا ❀ کلاسدا اون برشا کرد اوترا ❀ آشقا سوغان سالماغان ❀ ساندوغاچلار اورماندا بولادر ❀ اومارتالقدا اوساق بار قوراق جوق ❀ آغام بالالار اوقتا ❀

﴿ ٢٠ نچی درس ﴾

ۆ ۆ

نۆ	دۆ	زۆ	رۆ	تۆ	بۆ
کۆ	چۆ	جۆ	مۆ	سۆ	لۆ

سۆرۆ	بۆلۆ	کۆل	سۆت	تۆش	بۆز
کۆرۆ	تۆزۆ	چۆب	سۆز	تۆپ	بۆل
ساچۆ	سۆتۆ	چۆل	سۆس	تۆك	تۆز

کوردم

کوردم سوتکان کوزلك موکلك کوبدان

کوچلم توکگان کورکا بولاك دورت

چوکلم کوندان چوکیچ سلکو کوکرت

او - و

اوب اوچ اولو اوردم اوتکان اورداك

اوت اوتو اوسو اوسدك اوزاك اولمدان

اوز اورو اوچو اوچکان اوچلك اوچلکدان

شول بازاردا دورت توك قزل مال سانغانلار ۞ بر پار چاباتا اوردم ۞ اول زور اوسکان ۞ آندا اون دورت قاز بار ۞ قزل توش چیچق ۞ تل قلچدان اوتکن ۞ اول جون (آرزان) آلغان ۞ اون اورداك ۞ توقز کورکا ۞ سازدا اورداك کوب ۞ آشدا کوب بولاك سالغانلار ۞ موك سازدا بولا ۞ بازاردا کورکا کوب ۞ اون دورت ۞ آلار قردا ساچو ساچالار ۞ کوکرت جانا ۞ اول دورت اوساق اوترتقان ۞ باقچاغا کوبدان بارغانم جوق ۞ اون بر تاباق کاغذ آلدم ۞

٢١ نچی درس

و　　　　و

بو　　رو　　شو　　پو　　چو　　لو

تو　　قو　　سو　　جو　　مو　　نو

بوز　روش　بورچا　بولوت　توتماق　شوموروت

توز　پوشا　بوتاق　سوسا　بورچاق　جوقلادم

قول　جوما　تورما　توقماچ　بوروچ　موكلانام

قوم　چوشا　مورجا　توزلق　قوروچ　شوملانالار

قوش　جوتام　قورت　قوكفز　بورون　توزلاغانلار

جون　قومدا　قوملق　شوپشا　جولغان　بورمالاغان

او = و

اوتا　اوچقن　اوتش　اوندك　اورلقلانغان

اورا　اوچقان　اورلق　اوردم　اوزونراق

اون　اوچالار　اورچق　اوزون　اورچقباش

ساندوغاچ ماتور قوش ❀ باقچاغا تورما كوب. اوقرنتالار ❀ سابان باسوندا
بورچاق كوب ❀ آلار آلما توزلاغانلار ❀ آشقا بوروچ سالماغان ❀

قازاندان

قازانْدانْ توقْماجْ سوس ! ❀ بو اورمانْدا شومورتْ كوب ❀ تورنالارْ سازْدا بالا چغارالارْ ❀ بو آغاجْ بوتاقْ كوبْ چغارْغانْ ❀ آقْ اونْ ❀ آقْ اونْدانْ سالْما سالْ ! ❀ باقْچادا دورتْ آلْماغاجْ قورْغانْ ❀

۲۲ نچی درس

ۋ ۋ

بۋ تۋ سۋ مۋ دۋ شۋ جۋ كۋ

بۋرْ كۋلْ كۋتۋ جۋزْدمْ كۋچكا

تۋرْ كۋچْ سۋزْ تۋبسزْ تۋشلكْ

تۋنْ جۋكْ كۋلۋ تۋكسزْ جۋرْدكْ

تۋشْ سۋتْ كۋتْدمْ كۋچسزْ جۋزْلكْ

كۋزْ سۋرْ كۋلْدمْ كۋلْدكْ برْكۋنْلكْ

اۋ - ۋ

اۋتْ اۋزْ اۋسْ اۋزْدمْ اۋرْدكْ اۋتكانْ

اۋنْ اۋرْ اۋچْ اۋتْدمْ اۋتْدكْ اۋرۋكْ

قاتقْ سۋتْدانْ بولا ❀ اوچاقْدا كۋلْ كوبْ ❀ تۋزْ جولْ ❀ كۋتۋ تافر باسودا ❀ اۋچْ پودْ اۋرۋكْ آلْدمْ ❀ باسا اۋزْدمْ ❀ بزقازْ اۋتْدكْ ❀

كوّبْ كوّلبْ اوترما ❀ باقچادا اوزاق جوّردكْ ❀ كوّز كوّننْدا جولْ بلْچراقْ بولا ❀
بر كوّنلكْ آزقْ بارْ ❀ اوْنكانْ قشْ قارْ كوّبْ بولْغانْ ❀ جولْ توّزْ بولا ❀

۲۳ نچی درس

آوْ اوْ وا

آوْ آوبْ آزاوْ داولْ ساوا آلْپاوتْ
باوْ آوزْ آشاوْ قاونْ جاوا پوداوْكا
تاوْ آولْ باورْ ساورْ واقْلاما ساماوارْ
ساوْ آوقْ تاوقْ ساوتْ واقْلاتْ واقْلاماغانْ
جاوْ آوشْ تاوشْ جاومْ واتاسك قاراساوتْ
آوا آباوْ ساومْ والادر جاوْلق تاقْقاراولْ
آورْ آتاوْ داودْ واقْلا تاوْدا جاوْلقدا

ساماواردا سو كوّبْ ❀ پلاوْ پشردمْ قوناقْ چاقردمْ ❀ كوّز جاكْغر كوّبْ
جاوا ❀ تشْدا قارْ جاوْغانْ ❀ آولْغا بارْغانم جوق ❀ تاوشْ آوزدانْ چغا
سوّز بولا ❀ آولْدا سالامْ كوّبْ بولا ❀ قاراساوتْ والْغانْ ❀ تاشْ ساوتْ
والوچانْ بولا ❀ آولْغا كوّبْدانْ بارْغانمْ جوق ❀ سالْداتْلارْ قاراولْغا
بارالارْ ❀ چالْبارْلق پوسْتاوْ آلْدمْ ❀

۲۴ نجی درس

ی

ه ـه

به	چه	زه	نه	مه	سه	په	وه
ته	ره	ده	له	شه	كه	جه	غه

زاده	اوْسه	كوْته	كوْلەمْ	توْشەدرْ	توْشەدمْ
لاله	اوْره	كوْله	توْزەمْ	سوْنەدرْ	جوْكەده
ساره	اوْزه	توْره	اوْتەمْ	توْزەدرْ	كوْلْتەده
پاره	اوْمه	آقْچه	توْكْمه	بوْرەدرْ	بوْلەمنْ
چاره	بوْسه	بوْلْمه	كوْلْمه	جوْرْمه	سوْتەسڭ
خانه	توْره	اوْكْچه	جوْزەمْ	توْلەمه	كوْرەدمْ
كاسه	سوْزه	كوْزْله	اوْلەدرْ	توْبەده	كوْچْمەكزْ

سارقْلارْغا اوْچْ كوْلْته سالامْ سالْدمْ ❀ كوْلْده بالقْ كوْبْ ❀ بوْلْمەده دوْرتْ لامْپا جانا ❀ كوْكْده قازْلارْ كوْردمْ ❀ اوْلْ چاباتا اوْره ❀ لاله چاچاكْ آتْقانْ ❀ آلارْ سابانْ سوْرەدرْ ❀ كوْكْده بولوتْ بارْ ❀ توْبه تاقْتادانْ سالامْدانْ بولا ❀ قاراساقْزْلا سوْزْمه ـ قاراماساقْزْلا اوْزْمه ❀

٢٥ نچی درس

گ گ گ گ گ

گا بوگه سزگه جوگگه توگل سوزلگان

گو بوگو توڭگه سوزگه بورگان کولگان

گه تگو کولگه توگەم جوگرگ بوگولگان

گاو توگه گولگه کوگگه جوگردم بوگولمه

گور چوگه کولگه کوزگه جوکەگه اوگراندم

تگه بزگه کوزگه اوگز بورلگان سورمەگان

اول کولگه سوغا بارادر ❀ اول چوپ توگه ❀ آتام باشماق تگه ❀ سز بوگولمەگه باردکزمه ؟ ❀ آکار اوْمەگه باردق - آرش اوردق ❀ کولاگەده اوتردم - جال آلدم ❀ بو سودان چوگه بالق توتدق ❀ کوْنوگه اوگز قوالادم ❀

٢٦ نچی درس

ی ی ی ی ی

بی ری دی لی شی پی چی خی کی

تی جی نی می سی کی غی وی گی

باشی قازی قاشی جاغی قولی قاری
تاجی قادی قاچی سوزی جونی باجاسی
باوی قاتی ساری اوزی آلتی بورمالی
تاری قاقی جاری کوزی کشی تورماسی

(ی)

یاتادر یوزی آیو یاشادی یدی
یازدم یودم آیاق یازماق یرگه
یاندی یوق آیازدی اویاغ یکرمی
تایاق یورتدا یوردی اویالجان سویلدم
مایاق یولدا یاودی اویلا جویلدم

کیت کیبه بیردی میچکه قینادی
جیر سیبه کیزده کیسلدی کیلردی
جیز چیشه سینلده دیدک سینمه
تین کیچه میندلده سیزدک سیمز
بیت پیچ چیندل گیزدم اوقیلر
جیل تیری کیچکه کیلدم شیشالار

اِ = ى

ايتْ	ايكى	ايدَكْ	ايتَكْ	ايبْسِز	ايرِشدى
ايرْ	ايگى	ايگنْ	ايرْدى	ايرْكاكْ	ايشلْدى
ايلْ	ايدى	اينچ	ايندى	ايزْدمْ	ايشتدى
ايسْ	ايگه	اينشْ	ايشكْ	ايگاوْ	اينْچسز
ايكْ	ايدلْ	ايرنْ	ايرانْ	ايزوْ	ايركْسز

كۆكده كۋندز قوباش ـ كيچ آى بولدز كۆرنه‌در ❀ قوباش ايرته چقا ـ كيچ بانادر ❀ كۆز كۋننده توُن قاراڠى بولادر ❀ قش كۋننده بولغا مايماق قادايلار ❀ آيو اورماندا تورا ❀ آيو بۆريدان زور بولا ❀ يازو بازدم ❀ باباى ياگا يورت سالغان ❀ آندا دۆرت آياق ـ قازدا ايكى آياق ـ كشى‌ده ايكى قول ايكى آياق ايكى كۆز ايكى قولاق بار ❀ قارتلار سۆزى : برتاريدان بوتفا بولمايدر ❀

❀ ٢٧ نچى درس ❀

أ = ى

أتْ	أچه	أچلدى	أته‌سز	ألْگان	أچسه‌نه
أزْ	أرى	أسى	أريدرْ	أچكارى	أسْكاميه

أَلْ	أَرْلی	أَلْكْ	أَلەدرْ	أَزْمادمْ	أَسْتاكانْ
أَشْ	أَزْلە	أَشقْ	أَرْلەكزْ	أَزاسكْ	أَشْلەدی
أَچْ	أَرْلە	أَتْدمْ	أَلْمەكزْ	أَزْبادا	أَنْدرْلارْدا
أَزا	أَشْلە	أَنْدرْ	أَشْلەكزْ	أَزْبالارْ	أَسْتينالارْ
أَتە	أَچْكی	أَتینە	أَزْلەمە	أَسْتينا	أَچْكاريدە

ٱاغى برْ أَسْتاكانْ أَچْسەنە دیدمْ - اوْلْ أَچْمەدی ❀ أَچْمْ آغرتادرْ ❀ جایْ كۆنى آغاچْ آسْتندا أَشقدا اوترورى كۆڭللى ❀ أَشْمْ كوْبْ ❀ كرْنى بارْغا أَلْ ❀ بو اۋيدە آلْتى كشى چایْ أَچە ❀ أَتْ اۋرْداكْ قويانْ أَزْليدرْ ❀ اوْلْ أَسْكاميەدە جبْ أَرْليدرْ ❀ بازْ كۆنى قارْ أَريدرْ ❀ أَنْدرْدا سولى سوغالارْ ❀ پيالا أَسْتاكانْدانْ چایْ أَچْدمْ ❀ مونچادا أَسْسى آزْ ❀ بو جایْ بيكْ أَسْسى كيلْدى ❀

﴿ ٢٨ نچى درس ﴾

اۇست ـــَـــ فتحه

أَ ـ ە   تَ ـ تە   زَ ـ زە   نَ ـ نە   قَ ـ قە

بَ ـ بە   رَ ـ رە   دَ ـ دە   لَ ـ لە   كَ ـ كە

شَ سَ پَ جَ خَ غَ تَ

لَ مَ وَ گَ نَ ىَ كَ

أَبْ بَرْ بَنْ سَوْ شَىْ سَنْ

أَزْ بَزْ تَمْ شَكْ كَلْ مَدْ

أَلْ بَسْ تَنْ شَمْ گَوْ مَنْ

بَرْ بَنْدَه يَمْلى سَليمْ مَلَكْلَرْ

بَنى سَنْدَه دَرْسْ مَكْتَبْدَه چيكَمَنْ

نَبى نَسْنَه اَلْمَكْ مَكْتُوبْ أُورْنَه

أَدَبْ خَسْتَه خَرابْ تييَكْ اَسْكَنْجَه

سَبَبْ نَرْسَه دَرْيا تَكْمَكْ تَمَلْدَرَكْ

قَلَمْ بَنْدَنْ وَقْتْ آدَمْلَرْ بَخْتيارْ

دَوَه تَنْدَنْ زَمانْ كَرامَتْ غَيْرَتْ

سَنِكْ سَبَبْ خَلْقْ بَرَكاتْ روسْ خَلْقى

بَنِمْ گوزَلْ مَكْتَبْ كَمالَتْ تاتارْ خَلْقى

بِزْ وبوزْ ❀ قارْ وبوزْ ❀ خَسْته دَوا اَسْتَرْ ❀ آنامْ باىْ آدَمْدَرْ ❀ خَزينه‌ده مالْ كوبْ ❀ مَكْتَبْگه بارْغانْ اوقو ويازو بلورْ - بارْمَغانْ نى بلورْ ❀ مَكْتَبْده اوقيدمْ ويازو اوگْرَنْدمْ ❀ مَكْتوبْ آلْدمْ - اوقبْ آگْلادمْ ❀ بابامْ قارتْ آدَمْ ❀ سَليمْ كوبْ يَخْشيلقْ قيلْدى ❀

❀ ۲۹ نچى درس ❀

كَسْره ـــــِـــ آست

اِ	بِ	تِ	جِ	خِ	دِ
رِ	زِ	سِ	شِ	غِ	قِ
كِ	گِ	لِ	مِ	نِ	وِ

جِنْ اِجْرا شِكَرْ شاكِرْ اِدْراكْ آخِرَتْ

سِرْ مالِكْ قاسِمْ شارِبْ اِرْسالْ آخِرَتْده

مِنْ كِتابْ كاتِبْ واجِبْ اِسْلامْ حِيانَتْ

بِشْ باقِرْ بالِغْ اِجْمالْ اَكْمَكْ شِرْبَتْ

اِمامْ قادِرْ سالِمْ اِنْسانْ كِتابَتْ اِشْتِراكْ

بزنَكْ مَكْتَبْدَه اوْنْ سِگزْ بالا دَرْسْ اوقِيدرْ ❀ مَكْتَبْدَه كِتابْ ـ كاغدْ ـ قَلَمْ وَقارا بارْ ❀ بزگا اوقودانْ وَيازودانْ دَرْسْ بيرەلَرْ ❀ مَكْتَبْدَه اوقو وَكِتابَتْ اوگرَنْدمْ ❀ كاتِبْ يازو (كِتابَتْ) بِلرْ ❀ كوزمْ ايله كوره مَنْ ❀ قولمْ ايله اشْلَيمَنْ ❀ تلمْ ايله سوزلَيمَنْ قولاغمْ ايله اِشتَه مَنْ ❀ تَمْ ايله سيزه مَنْ ❀ بورنمْ ايله اِسنَيمَنْ ❀

﴿ ٣٠ نچی درس ﴾

ضمّه ــــُــ اوْتر

اُ	بُ	تُ	جُ	خُ	دُ
رُ	زُ	سُ	شُ	غُ	قُ
كُ	مُ	لُ	نُ	وُ	ىُ

أم	قل	خرما	شكر	ترك	ملكمز
بر	قم	مراد	خلق	ملك	رسول
بل	كل	جزام	كتب	دنيا	مسلمان
جز	كم	مريد	غسل	تركى	قريش
دم	كن	أميد	نجوم	مسلم	بغداد
نم	خدا	مبين	جمله	بستان	مناسب

كتب خانه ده كتاب كوب ❀ بغداد زور ایسکی قلعه ❀ بزنك پیغمبرمز
قریش نسلندن - قرق یاشنده پیغمبر بولدی - ایللی اوچ یاشنده
مدینه‌گه کوچدی - اول بزگه دین وایمان اوگرتدی ❀
قارتلار سوزی : دنیانی جیل بوزا - آدمنی سوز بوزا ❀
کوبنی امید ایتکان آزدان قوری قالغان ❀

❀ ٣١ نچی درس ❀

ﻫ ه ﻬ ﻪ ه

ها هَ هو هُ هى هِ ﻬ ﻪ ه

آه	هوا	ماهر	مهر	بهادر	أدهم
ماه	همان	ماهره	شهر	يهودى	أبراهيم
شاه	هاشم	قاهر	مهر	مهمان	قلبه
اوه	هوش	زاهد	شهيد	بهمان	ماله
هب	هند	شاهد	جوهر	مهلت	أهله
هر	هول	جاهل	سهو	مهربان	أليه
هم	هوس	راهب	زهره	قهرمان	أشهد
هيچ	أمل	زهر	بهاسى	پادشاه	رسوله

هر خسته‌گا بردارو باز ❀ مكتبده اوقيمز هم يازامز ❀ هر كون كتابدان بر درس آلامز ❀ آغو وزهر آچى بولا ❀ أدهم اوچ كون مهلت آلدى ❀

❀ يخشيلقغه يخشيلق - هر كشى‌نك أشيدر ❀

❀ يمانلقغه يخشيلق - ابر كشى‌نك أشيدر ❀

قارتلار سوزى: جوهر پرده ياتماس ❀ يكت كشى‌گا يتمش تورلى هنر آز

٣٢ نجی درس

ف ف غ ق

فا فو فی فَ فِ فُ فه

فاش وَفا فاسِق خِلاف كُفو أَفَندی

فال كاف كافور شَريف مُفتی دَفتَر

فای قاف فَقیر خَوف غَفور جفت

فَس وَفات فالجی فَرمان هَفتَه فوفایكا

فَن فَنا فاميليه فُرقان وَقف فابريكا

فيل فانار فاسون فَلان نَفَس جافراق

اوفا كافِر فارسی فَرِشته يوسُف كوكفاراز

كيج برلن شهر اوراملارندا فانار ياندرالار ❁ قريم مُفتيسى ❁ اورينبورغ مُفتيسى ❁ آنك سوزى خِلاف توگل - مُوافِق سوزدر ❁ يوسف ياكا دفتر

آلدی ۞ کوز کونی آغاجلاردان جافراقلار قوپلالار ۞ شریف سفرگا کندی هفته‌ده نچه کون ـ ساناکز ۞ کوکفارازدان نیمز آلنا ۞

﴿ ۳۳ نچی درس ﴾

ژ ژ

ژا ژو ژی ژَ ژِ ژُ آژ

مژده میژا ژلّلدی میژاباغاناشی

چیژا اژدها سازین میژاچوقری

اول میژا چوقری قازیدر ۞ اول میژا باغاناس اوزندی ۞ میژادا چیرام اوسه‌در ۞ چیژا ساری چیچق ۞ آژدها بیك زور جلان ۞ آژدها کوردم بیك قورقدم ۞ آلار میژا بوینذا بغدای چاچه‌لر ۞ ایکی آول قری هم ایکی باسو میژا برلن آیرلادر ۞ سازبندا اوچ آرشین ۞

﴿ ۳۴ نچی درس ﴾

ص ـصـ ـص صـ

صا صَ صو صُ صى صِ

صابِرْ صِدق صادِق صَدا أَصْغَرْ

صَلاتْ صافى صَبْر صَوم صَدْر

قَصِيرْ صابُونْ صَغِيرْ صاف صَفِيرْ

ط ط ط ط

طا طَ طو طُ طى طِ

شَرْطْ اِحتياطْ مُطْلَقْ شَيْطانْ طبْ

طُهْرْ طُورْ صِراطْ طَهارَتْ طاهِرْ

طَرِيقْ خَطْ مَشْرُوطْ خَطا طَرْحْ

أَصْلا خاصْ طَلاقْ اِخْتِلاطْ مَطْلَبْ سَطرْ

أَصْلْ صِينْ نُقْصانْ خَطَرْ صُوفى قَصرْ

بَصْرَه قُصُور ناقِص طالِبْ سَرَطانْ أَطْراف

أِطلاقْ صُورَتْ أُصُولْ نَصيبْ طَرَفْ نُقْص

آغا سزنڭ طرفڭزدانْ سلامْ أيتدمْ ❀ سَنْ بو كوْن بزگا أفطارْغا كلوْرسَنْ -
مَنْ سزگا خَطْ يازبْ بيررمنْ ❀ طهارَتْ آلدمْ نماز اوقدمْ ❀ أخلاص ايله
سَبَقمنى اوقدمْ ❀ صابِرْ اوقدى - صادِقْ يازو يازدى - طاهِرْ اوينابْ
خطا قيلدى ❀ اِمامْ خطيبْ خُطبه اوقيدرْ ❀

قارتلار سوزى : صَبرْ توبى سارى آلتون ❀

❀ ٣٥ نچى درس ❀

ح ه ء ح

حا حو حى حَ حُ حِ

حَىْ اِرْتِحالْ أَحْمَدْ صاحِبْ نُوحْ

حالْ حَلِيمْ اِحْتِمالْ صَحيفَه حَرَفْ

حَسَنْ حَرَامْ أَحْمَقْ حُسَيْنْ حَسَدْ

حَجْ مُحَارَبَه حَاكِي حَبِيبْ حَسِيبْ

حَامِلْ صَالِحْ أَحَدْ حُرْمَتْ أَبُوحَنِيفَه

ع ـع ـعـ عـ

عا عَ عو عُ عى عِ

عَنْ عَارِفْ عَاصِي نِعْمَتْ رُكُوعْ

عَلِي سَمِيعْ إِعْلَامْ جُمْعَه عَرَبْ

عُمَرْ أَعْلَمْ جَامِعْ عِلْمْ مَعْرُوفْ

عَيْدْ عَرَبِي إِعْتِبَارْ عِلَاجْ عَامِلْ

عَالِمْ كَعْبَه وَاسِعْ عَمَلْ إِسْتِعْمَالْ

عَالِي عَقْلْ إِعْلَانْ إِعْتِمَادْ مُنْعِمْ

خَطِيبْ جُمْعَه‌ده خُطْبَه اوقيدرْ ❀ عَالِمْ كشى عَقْلْلى بولا ❀ عِلْمْ عَقْلْنك

چراغیدرْ ❀ حَقْ سوْزْ آچی بوُلوُرْ ❀ عَلی کوْبْ زَحمَتْ چیکْدی ❀ عقلْلی کمْسه سوْزنی کامِلْ آڭلارْ ❀ فَهمْلی کمْسه آزْدینْ کوْبنی آڭلارْ ❀ نوُحْ پیَغمبرْ زَماننده بیكْ زوُرْ طوُفانْ بوُلدی ❀

قارتْلار سوْزی : عَقْلْلی‌نكْ آتیدا آرْمای ـ توُنیدا توُزْمایْ ❀

﴿ ۳۶ نچی درس ﴾

ث	ﺛ	ﺜ	ﺚ
ذ	ذ	ﺬ	ﺬ

ثا	ثَ	ثو	ثُ	ثی	ثِ
ذا	ذَ	ذو	ذُ	ذی	ذِ

ثانِی	ثاقِبْ	أَمْثالْ	كَثِیرْ	مِیراثْ
ثامِنْ	مَثَلْ	ثُلُثْ	وارِثْ	ثُبُوتْ
ثالِثْ	مِثالْ	ثَلاثْ	عُثْمانْ	ثِقْلْ
ثابِتْ	مِثْقالْ	ثَمَنْ	إِثْباتْ	أَثْلاثْ

أَذانْ	ذِكرْ	ذَهَبْ	مَذْهَبْ	ذوق
أَذِنْ	ذالِكَ	ذاكِرْ	ذاهِبْ	مَذْمُومْ
ذَمْ	ذِهنْ	عَذابْ	تَذْكِرَه	مَذْكُورْ
إِذا	عُذْرْ	إِذْهابْ	أُسْتاذْ	مَعْذُورْ

آلتی مِثقالْ چایْ آلْدمْ ❀ نُعْمانْ ثابِتْ اوغلی بوسوزنی إِثباتْ قیلْدی ❀ عُثْمانْ آغاسندانْ میراثْ آلْدی ❀ بومَثَلْلَرْنی توغری کَلْمَیدرْ ❀ أُسْتاذمز عالِمْ کشی ایدی ❀ گُناهکارْ کشیگا آخِرَتْده عَذابْ قاتیدرْ ❀ ذاکِر أَفَنْدی أَذانْ أیتْماگه إِذنْ آلْدی ❀

کون أسملری: شَنبه ـ یَکشَنبه ـ دوشَنبه ـ سِهشَنبه ـ چهارشَنبه ـ پنجشَنبه ـ جُمعه ❀

۳۷ نچی درس

ض ض ض ض

ظ ظ ظ ظ

ضا ضَ ضو ضُ ضی ضِ

ظا ظَ ظو ظُ ظی ظِ

قَضا	راضی	أَرضْ	ضَعیفْ	ضابِطَه	
رِضا	ماضی	قَرضْ	ضَرَرْ	حَضْرَتْ	
أَعْضا	فاضِلْ	بَعضْ	ضِیا	ضَبْطِیَه	
إِمْضا	حاضِرْ	فَرضْ	أَفْضَلْ	رَمَضانْ	
قاضِی	ضایِعْ	عَرَضْ	حُضُورْ	عَرْضِ‌حالْ	

ظاهِرْ	ظُهُرْ	ظَرِیفْ	أَعْظَمْ	مُناظَرَه
ظالِمْ	ظُهُورْ	نَظَرْ	واظِبْ	لَفظْ
ظَنْ	ظُفرْ	ناظِرْ	ناظُورَه	مُظْهِرْ
ظُلْمْ	ظَرفْ	عَظِیمْ	مَظْلُومْ	مَظْرُوفْ

رَمَضانْ آیْنده هرکَمْگا روزه فَرضْ ❁ حَضْرَتِ رَسُولْدَنْ سوڭ حَضْرَتِ أَبُوبَکْرْ ـ آنْدانْ سوڭ حَضْرَتِ عُمَرْ ـ آنْدانْ سوڭ حَضْرَتِ عُثْمانْ ـ آنْدانْ سوڭ حَضْرَتِ عَلی خَلِیفه بولْدِیلارْ ❁ بز إِمامْ أَعْظَمْ أَبُوحَنِیفه

مذهبندهمز ❀ قضاغه راضی بولماق کرك ❀ ظریف مظلوم کش ❀ هر مکتبده برناظر بار ❀ اول قاضیغه عرض حال یازب بیردی . قاضی حکم قیلدی ❀ بو یل هواده بربولدز ظهور ایندی ❀

۳۸ نچی درس

ئ ؤ ٔ ء = همزه

بآءُ	صآئم	إعطآءُ	بئس	جآءَتْ
تآءُ	سآئر	حيآءُ	مأخذ	برآءَتْ
جآءُ	قآئم	ظرفآءُ	مأخوذ	جبرآئيل
مآءُ	سآئل	أوليآءُ	مأجور	عزرآئيل
شآءُ	فضآئل	أتقيآءُ	مأثور	ميكآئيل
سآءُ	خصآئل	إنشآءُ	سوءُ	إسرآئيل
دعآءُ	مسآئل	مآئده	سؤال	قرآءتِ تركى
سِىءُ	مآئل	فآئده	مآل	قرآءتِ عربى

جِىءَ أَعْضَآءَ طَآئِفَه سَئَلَ سَجْدهٔ سهو

سُوٓءَ أَشْيَآءَ مَلآئِكَةُ مَسْئَلَه أَثْنَآء محاربه

اُلوغ مَلَكلَر: جبرآئيل - عزرآئيل - اسرافيل - ميكائيل ❀ اوّل بندن سؤال قيلدى ❀ بو مسئله قايدان مأخوذدر ❀ رجب آينك باش جمعه كيچه‌سى رغائب بيرامى‌در ❀ شعبان آينك اون بشنچى كيچه‌سى برائت بيرامى‌در ❀ رمضان شريف آينده قرآن قرائت ايتمك بيك ثوابلى‌در ❀ بو كتاب قرائت تركى‌نى تعليم ايتدر ❀ بو مأثور دعالارنى اوقوساڭز فائده تابارسڭز ❀ سؤر قالدق آش‌در ❀ صائم روزه توتوچى‌در ❀ رمضان شريفنڭ يگرمى يدنچى كيچه‌سى قدر كيچه‌سيدر ❀

عربى حروف هجا

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د
الف	با	تا	ثا	جيم	حا	خا	دال
ذ	ر	ز	س	ش	ص	ض	ط
ذال	را	زا	سين	شين	صاد	ضاد	طا
ظ	ع	غ	ف	ق	ك	ل	م
ظا	عين	غين	فا	قاف	كاف	لام	ميم

ن و ه لا ى
نون واو ها لام‌الف یا

﴿ ۳۹ نجی درس ﴾

ایکی اوٴست (ــــًـــ) - أَنْ - تنوین فتح

اً-أَنْ ءً-أَنْ بًا-بَنْ جًا-جَنْ ةً (ةً)-تَنْ حًا-حَنْ

أَبًا = أَبَنْ ذِهْنًا = ذِهْنَنْ آيَةً = آيَتَنْ

فِكْرًا - فِكْرَنْ مَاءً = مَاءَنْ عادَةً - عادَتَنْ

مَسْمُومًا حَقِيقَةً عادَةً حِكْمَةً مَأْمُورًا

عَقْلًا عِلْمًا حُرْمَةً رُتْبَةً مَأْذُونًا

رِعايَةً فِعْلًا قاعِدَةً فِكْرًا مَجْرُوحًا

ذِهْنًا نَقْلًا مَحْبُوبًا مَغْرُورًا اِسْتِحْقاقًا

ایکی آست ـٍ (ــــٍـــ) - اِنْ - تنوین کسر

ٍءِ-اِنْ بٍ-بِنْ تٍ-تِنْ ثٍ-ثِنْ جٍ-جِنْ دٍ=دِنْ

أَبٍ - أَبِنْ نَباتٍ = نَباتِنْ عَطآءٍ = عَطاءِنْ

نَقْلٍ - نَقْلِنْ طَرَفٍ = طَرَفِنْ كَرَامَةٍ - كَرامَتِنْ

لِسَبَبٍ مَوْتٍ أَعْضاءٍ نَقْلٍ ضَلالٍ

حاسِدٍ بَنَاتٍ لِفِعْلٍ جَلالٍ غاسِقٍ

مَعْدَنٍ بِذِكْرٍ كِلالٍ جاهِلٍ حَيَوانٍ

لِكَسْبٍ مِنْ عِلْمٍ تِجارَةٍ عَطآءٍ لِحَقِيقَةٍ

ايكى اوتر — (ـٌ) = اُنْ — تنوين ضم

ءٌ = اُنْ دٌ = دُنْ رٌ = رُنْ سٌ = سُنْ صٌ = صُنْ

فِعْلٌ = فِعْلُنْ ميراثٌ = ميراثُنْ أَخٌ = أَخُنْ

هَمْزَةٌ = هَمْزَتُنْ سَمَاءٌ = سَماءُنْ زَوْجٌ = زَوْجُنْ

لآئِقٌ صِراطٌ عَزِيزٌ رَؤُفٌ ساعاتٌ

غَلِيظْ رُؤْسْ صالِحْ رَواجْ مِيراثْ

سائِلْ مَرْحَمَةْ صآئِمْ سَمِيعْ مَأْذُونْ

كَثِيرْ شَدِيدْ مِرْقاةْ عارِفْ حَبِيبْ

حَمِيدْ غَفُورْ كَرِيمْ جاهِلْ مَشْرُوعْ

اوِلْ بو كِتابنى مڭا مُنُونا بيردى ❀ بو اَشْ حَقيقَة بيلك يَخْشى اَشْدرْ ❀ آنداى يَمانْ سوز عقلاً وحكمة بيلك مَجْروحلدرْ ❀ بو سوزكز قاعدة مُوافق توگلدرْ ❀ رَسولِ أَكْرَمْنك دورتْ دوستى : أَبُوبَكْرْ - عُمَرْ - عُثْمانْ - عَلى‌ن - چهارْيارْ ديرلرْ ❀

٤٠ نچى درس

تَشْدِيد ـــّـ شَدّة

تّ = تتَ ثّ = ثث جّ = جج زّ = ززَ سّ = سس

رَدّ = رَدْدَ عَمّ = عَمْم رَبّ = رَبْبَ جَلّ = جَلْل

أَنّ = أَنْنَ وَدّ = وَدْد فَرّ = فَرْر ثُمّ = ثُمْم

أَنْ جَلّْ عِزَّتْ عِدَّتْ مَرْكَبْ مُكَرَّمْ

مَنْ مِلَّتْ شَرَفْ لَذَّتْ نِيَّتْ مُنَوَّرْ

جَدّْ مِنَّتْ دِقَّتْ قِلَّتْ سَلَّمْ مُحَرَّمْ

أَمَّا - أَمْمَا أَلَّا - اَلْلَا قَهَّارْ - قَهْهَارْ جَبَّارْ - جَبْبَارْ

عَمَّا اِنَّا عَلَّامْ كَرَّاتْ وَهَّابْ مُعَظَّمْ

لَمَّا كَلَّا جَلَّادْ ضَحَّاكْ شَوَّالْ مُيَسَّرْ

مَكَّهٔ مُكَرَّمَه مَدِينهٔ مُنَوَّره

تِّ - تتِ صِّ - صصِ كِّ - ككِ وِّ - ووِ ذِّ - ذذِ

رَبِّ - رَببِ يَسِّرْ - يَسْسِرْ تَمِّمْ - تَممِمْ بِرِّ - بِررِ

اُمِّ حُبِّ كَرِّمْ اِتِّفَاقْ مُجَدِّدْ مُتَكَلِّمْ

جِدِّ سَلِّمْ مُعَلِّمْ اِتِّصَالْ مُبَشِّرْ مُتَشَكِّرْ

سِرّ   فِعلْ   كَلِّم   مدقِق   متنعِم   صرِف

رّ - رر   لّ - لل   مّ - مم   نّ - نن   ىّ - ىى

سبّ - سبب   كلّ - كلل   تصوّر - تصوور

عمّ   ربّ   تفخّر   تشكّر   تولّد   تنزّل

أىّ   تعلّم   تقدّم   تفنّن   توهّم   تنوّع

جلّ   تكبّر   توكّل   تصرّف   تكثّر   توسّط

كرّة   متنفِّر   متعلِّم   معزّز   دلّال

مرّة   فعّال   تمدّح   خفّاف   فتّان

همّت   أمّهات   علِّت   تسلّم   تجنّن

مكرّم   متنبِّي   أنسيت   مؤذِّن   معيّن

شدّة   بحّاث   ضدّيت   تصوّف   مكعّب

متفكِّرا   مدوّرا   عافيت   مزيّن   حيثيت

مُتَأَهِّلْ   اِتِّحَادْ   صِحَّتْ   مُرَبَّعْ   مُسَلَّسْ

سَحَّارْ   تَفَكُّرْ   مُوَفَّقْ   تَطَوُّعْ   خَاصِيَّتْ

بوگا تشکّر ایت! - اوّل یخشی تفکّر ایت - سوڭره سؤیله! ❀ تکبّر ایلمه! ❀ انسان دنیاده تکثّر ایتدی ❀ محرّم آینک اوّل کونی یاڭا یل باشی - اونونچی کونی عاشورا بیرامیدر ❀ رمضان عیدی شوّال آینک اوّل کوننده بولا ❀ سز نه اوچون متفکّرسگز؟ ❀ الوغ آغاگز متأهّلمیدر؟ ❀ قایا بارماغه نیّت ایتدگز؟ ❀ بو اش اوچون سزده بر همّت ایدگز! ❀ سؤیله گانمنی تفکّر ایتدگزمی؟ ❀ باشقا بر نرسه تصور ایتکان ایدم ❀ سزکمدان متنفّرسگز؟ ❀ سبقمنی بلگانلکمه تفخّر ایلامن ❀ شولای ترشساگز صنفگزداغی ایبداشلرگزدان تقدّم ایتارسگز! ❀ اوّل بتدن قوتلیدر ❀ دقّت ایتساک هرشینی بلرسک ❀

١٤ نچی درس

(ثّ سّ شّ)

ثّا = ثثا   جّا = ججا   رّ = ررِ   شّ = ششْ   طّ = ططْ

حّا = ححا   دّ = ددِ   سّ = سسِ   صّ = صص   عّ = عع

حبًّا = حبْبًا   حدٍّ = حدْدِ   فنٍّ = فنْنٍ

حرٌّ = حرْرٌ   مدنيٍّ = مدنيْيٍ   قويٍّ = قويْيٍ

حبًّا   كلًّا   عمٍّ   شمٍّ   ضرٍّ   شافعيٍّ

حدٍّ   صفًّا   حيٍّ   سبٍّ   عمًّا   حنفيٍّ

جدٍّ   صمًّا   قويٍّ   فنٍّ   مدٍّ   مالكيٍّ

حرٌّ   حبٍّ   سرًّا   ربٍّ   سبًّا   حنبليٍّ

كلٌّ   بحقٍّ   شقٍّ   عليٍّ   كوفيٌّ   مدنيٍّ

﴿ ۴۲ نجی درس ﴾

حرف قمریه‌لر

ا (ء) ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و

ه ی

(أَلْ)

أَلْحَمْدُ   أَلْعَطَاءُ   أَلْمَكَانُ   أَلْحِمَارُ   أَلْكَاتِبُ

أَلْحالُ أَلْعِزَّةُ أَلْبِرُّ أَلْغُلامُ أَلْمَرامُ

أَلْجَلالُ أَلْفارِقُ أَلْإِيمانُ أَلْعالَمِينَ أَلْقادِرُ

أَلْعالِمُ أَلْكَلِمَةُ أَلْجَهْلُ أَلْهادِي أَلْهِمَّةُ

بَ الْ ـ بَلْ تِ الْ ـ تِلْ ثُ الْ ـ ثُلْ جِ الْ ـ جِلْ

حُ الْ ـ حُلْ خَ الْ ـ خَلْ دَ الْ ـ دَلْ ذِ الْ ـ ذِلْ

رُ الْ ـ رُلْ زِ الْ ـ زِلْ سُ الْ ـ سُلْ شَ الْ ـ شَلْ

ضِ الْ ـ ضِلْ طُ الْ ـ طُلْ ظِ الْ ـ ظِلْ غُ الْ ـ غُلْ

فَ الْ ـ فَلْ قَ الْ ـ قَلْ كِ الْ ـ كِلْ لُ الْ ـ لُلْ

مَ الْ ـ مَلْ وَ الْ ـ وَلْ هِ الْ ـ هِلْ يُ الْ ـ يُلْ

رَبِّ الْعالَمِينَ ❀ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ ❀ وارِثُ الْمالِ ❀ بِرُوحِ الْقُدُسِ ❀

يَكادُ الْبَرْقُ ❀ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ❀ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ ❀ حَذَرَ الْمَوْتِ ❀

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ❀ مَرَضُ الْفالِجِ ❀ صِراطٌ مُسْتَقِيمٌ ❀ واعِظُ الْمَكَّةِ ❀

شَرْعُ الْاِسْلَامِ ۞ أَوْصَافُ الْعُلَمَاءِ ۞ فِى أُفُقِ الْمَعَالِى ۞ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ ۞ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۞ وَأَهْلُ الْعِلْمِ ۞ أَهْلُ الْاِسْلَامِ ۞ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۞ وَهُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ۞ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۞ هُمُ الْمُفْسِدُونَ ۞ وَيُفْسِدُونَ فِى الْأَرْضِ ۞ اِنَّهُ الْحَقُّ ۞ لَهُ الْمُلْكُ ۞ وَلَا تَسْقِى الْحَرْثَ ۞

۴۳ نجى درس

حرف شمسيه‌لر

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط

ظ ل ن

أَلتُّرَابُ - أَتْتُرَابُ أَلثَّوَابُ - أَثْثَوَابُ أَلدُّعَاءُ - أَدْدُعَاءُ

أَلتَّنَاوُلُ أَلثَّامِنُ أَلدُّرُّ أَلذَّوْقُ أَلرَّحْمَةُ

أَلزَّوْجُ أَلسَّيْفُ أَلشَّهَادَةُ أَلصَّدْرُ أَلضَّارِبُ

أَلطَّاهِرُ أَلظُّلْمُ أَلنُّورُ أَلنِّهَايَةُ أَلطَّمَعُ

أَلصَّافِى أَلرَّحْمٰنُ أَلرَّحِيمُ أَلرَّجِيمُ أَلشَّيْطَانُ

بِ ٱلتَّ = بِتَّ	تُ ٱلثَّ = تُثَّ	جِ ٱلدَّ = جِدَّ
حِ ٱلذِّ = حِذِّ	خُ ٱلرَّ = خُرَّ	دِ ٱلزَّ = دِزَّ
ذُ ٱلسَّ = ذُسَّ	رَ ٱلشَّ = رَشَّ	زَ ٱلصَّ = زَصَّ
سَ ٱلضَّ = سَضَّ	شَ ٱلطَّ = شَطَّ	صِ ٱلظَّ = صِظَّ
عُ ٱلنِّ = عُنِّ	فَ ٱلتَّ = فَتَّ	قِ ٱلثَّ = قِثَّ
كَ ٱللَّ = كَلَّ	لِ ٱلذَّ = لِذَّ	مُ ٱلرِّ = مُرِّ
نِ ٱلزِّ = نِزِّ	هُ ٱلشَّ = هُشَّ	يِ ٱلصِّ = يِصِّ

أَلْمَلِكُ ٱلصَّالِحُ ۞ كَلِمَةُ ٱلتَّوْحِيدِ ۞ كَلِمَةُ ٱلتَّمْجِيدِ ۞ وَٱلثَّوَابُ ۞ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ ۞ فِي ٱلصُّورِ ۞ أَلرَّحِيمُ ۞ مِنَ ٱلشَّجَرِ ۞ خَلْقَ ٱلسَّمَوَاتِ ۞ فِي جَنَّاتِ ٱلنَّعِيمِ ۞ يَوْمُ ٱلدِّينِ ۞ قَاصِرَاتُ ٱلطَّرْفِ ۞ شَجَرَةُ ٱلزَّقُّومِ ۞ مَعَهُ ٱلسَّعْيَ ۞ أَلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ۞ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَاةَ ۞ أَنَحْنُ ٱلصَّافُّونَ ۞ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُ ۞ مِنَ ٱلصَّابِرِينَ ۞ سَوَاءَ ٱلصِّرَاطِ ۞ بِالْعَشِيِّ ٱلصَّافِنَاتُ ۞ وَٱلصَّافَّاتِ ۞ فَٱلزَّاجِرَاتِ ۞ مِنَ ٱلصَّالِحِينَ ۞ مِنَ ٱلصَّابِرِينَ ۞ ذِي

الذكر ۞ بعد التصور ۞ الجزء الثاني ۞

ألفضل بالعقل والأدب لا بالأصل والنسب ۞ حسن الأدب يستر قبح النسب ۞ سلامة الانسان فى حفظ اللسان ۞ ألسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ۞ وعليكم السلام ۞ أللهم أغنى بالعلم وزينى بالحلم وأكرمنى بنور الفهم وجملنى بالعافية ۞

۞ ۴۴ نچی درس ۞

ى = آ ‎ ‍ٰى = آ

على	مرضى	أعلى	عيسى	فسوى
موسى	تولى	نسعى	ترضى	ترٰيهم
اتقى	تعالى	يحيى	فسوى	نجويهم
فهدى	اتيكم	ألمرعى	ألحسنى	ألتورية
حتى	الى	ألقى	ألهدى	ماويهم

أنا أنزلنا التورية فيها ۞ فى ما آتيكم ۞ وترى كثيرا منهم ۞ وأن كنتم مرضى أوعلى سفر فعدة ۞ وكفى بالله وكيلا ۞ أولى لك فأولى ۞ وكلم

ٱللّٰهُ مُوسٰى تَكْلِيمًا ۞ مَآ أَغْنٰى عَنْهُ ۞ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوٰى ۞ سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۞ وَمَآ أَدْرٰيكَ مَاهِيَهْ ۞ رَبَّكَ أَوْحٰى لَهَا ۞ هَلْ أَتٰيكَ حَدِيثُ ٱلْغَاشِيَةِ ۞ كَلَّآ إِنَّ ٱلْإِنْسَانَ لَيَطْغٰى ۞ أَنْ رَاٰهُ ٱسْتَغْنٰى ۞ إِنَّ إِلٰى رَبِّكَ ٱلرُّجْعٰى ۞ هَلْ أَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰى ۞

﴿ ٤٥ نجى درس ﴾

(و ـ آ   وا ـ آ)

أَلصَّلٰوةُ	أَلرِّبٰوا	خواجه	أَلزَّكٰوةُ	خواه
ميخواهى	أَلْحَيٰوةُ	نخواهْ	خوارزم	

ـٰ ـ ها   ـٰ ـ ذا   ـٰ ـ لا

هٰذَا	بِذٰلِكَ	أَلٰهْ	أَللّٰهُمَّ	مَعَ ذٰلِكَ
لِهٰذَا	كَذٰلِكَ	إِلٰهِي	هٰؤُلَآءِ	مَعَ هٰذَا
ذٰلِكَ	فَذٰلِكَ	لٰكِنْ	أُولٰٓئِكَ	مَلٰٓئِكَةٌ

﴿ ٤٦ نجى درس ﴾

وا ـ و

تَتَّقُوا قَالُوا أُوتُوا وَارْكَعُوا تَعْدِلُوا تُحْسِنُوا

كُونُوا كَتَبُوا آمَنُوا وَأَقِيمُوا تُصْلِحُوا تَسْتَطِيعُوا

وَأَنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا ۞ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا ۞ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۞ وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ۞ أُوتُوا الْكِتَابَ ۞ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۞ أَنْ تَجْعَلُوا لِلّٰهِ ۞ حَتّٰى يَخُوضُوا ۞ قَامُوا كُسَالٰى ۞ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسٰى أَكْبَرَ ۞ حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا ۞

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَبْجَدْ هَوَزْ حُطِّي كَلَمَنْ سَعْفَصْ قَرَشَتْ

١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ ١٠ ٢٠ ٣٠ ٤٠ ٥٠ ٦٠ ٧٠ ٨٠ ٩٠ ١٠٠ ٢٠٠ ٣٠٠ ٤٠٠

ثَخَذْ ضَظَغْ لَا فَتَبَارَكَ اللّٰهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

٥٠٠ ٦٠٠ ٧٠٠ ٨٠٠ ٩٠٠ ١٠٠٠

﴿ إِيمَانٌ مُفَصَّلٌ ﴾

آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ

﴿ كَلِمَةُ الشَّهَادَةِ ﴾

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿ كَلِمَةُ التَّوْحِيدِ ﴾

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

﴿ ثَنَاءٌ ﴾

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ
وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ وَلَا إِلٰهَ غَيْرُكَ

(سورة الفاتحة)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ۞ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ مٰلِكِ
يَوْمِ الدِّينِ ۞ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۞ اِهْدِنَا

ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ❀ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ❀
غَيْرِ ٱلْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ❀ آمِينْ ❀

١١٤ (سورة الناس)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ❀ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ❀ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ❀
مِن شَرِّ ٱلْوَسْوَاسِ ❀ ٱلْخَنَّاسِ ❀ ٱلَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ
ٱلنَّاسِ ❀ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ❀

١١٣ (سورة الفلق)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ❀ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ❀ وَمِن شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ❀ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ❀ وَمِن
شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ❀

١١٢ (سورة الإخلاص)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ❀ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ❀ لَمْ يَلِدْ ❀ وَلَمْ يُولَدْ ❀

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۞

(سورة الكوثر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۞ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۞ إِنَّ
شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۞

(سورة العصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ۞ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۞ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۞ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۞

(سورة القدر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۞ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۞
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ ۞ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۞ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ
وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۞ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ
مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۞

(سورة الضحى)

بسم الله الرحمن الرحيم

والضحى ❀ والليل إذا سجى ❀ ما ودعك ربك وما قلى ❀
وللآخرة خير لك من الأولى ❀ ولسوف يعطيك ربك
فترضى ❀ ألم يجدك يتيما فآوى ❀ ووجدك ضالا
فهدى ❀ ووجدك عائلا فأغنى ❀ فأما اليتيم فلا تقهر ❀
وأما السائل فلا تنهر ❀ وأما بنعمة ربك فحدث ❀

(سورة الشمس)

بسم الله الرحمن الرحيم

والشمس وضحيها ❀ والقمر إذا تليها ❀ والنهار إذا
جليها ❀ والليل إذا يغشيها ❀ والسماء وما بنيها ❀
والأرض وما طحيها ❀ ونفس وما سويها ❀ فألهمها
فجورها وتقويها ❀ قد أفلح من زكيها ❀ وقد خاب من
دسيها ❀ كذبت ثمود بطغويها ❀ إذ انبعث أشقيها ❀ فقال

لهم رسول الله ناقة الله وسقيها ۞ فكذبوه فعقروها ۞ فدمدم

عليهم ربهم بذنبهم فسويها ۞ ولا يخاف عقبيها ۞

﴿ تشهد ﴾

ألتحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك أيها النبي ورحمة الله وبركاته

السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين أشهد أن لا اله الا الله وأشهد أن

محمدا عبده ورسوله ۞

﴿ صلوات ﴾

أللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على أبراهيم وعلى آل

أبراهيم أنك حميد مجيد ۞ أللهم بارك على محمد وعلى آل محمد كما

باركت على أبراهيم وعلى آل أبراهيم أنك حميد مجيد ۞

﴿ قنوت دعاسى ﴾

أللهم أنا نستعينك ونستغفرك ونستهديك ونؤمن بك ونتوب أليك ونتوكل

عليك ونثنى عليك الخير كله نشكرك ولا نكفرك ونخلع ونترك من يفجرك ۞

أللهم أياك نعبد ولك نصلى ونسجد وأليك نسعى ونحفد نرجو رحمتك

ونخشى عذابك أن عذابك بالكفار ملحق ۞

خزائن رحمتك وأحسانك ۞ أنت وليي في الدنيا والآخرة توفني مسلما وألحقني بالصالحين ۞ آمين ! ۞

﴿ درسدن بوشاندقدا اوقلاچاق دعا ﴾

الحمد لله الذي أخرجنا من ظلمات الوهم والجهل ونور قلوبنا بتحصيل العلم والفهم ۞ ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار ۞ اللهم اغفرلنا ولوالدينا ولأستاذنا ولجميع المؤمنين والمؤمنات وسلم ديننا ودنيانا واجعل ملكنا رؤفا رشفقا لنا بحق محمد المصطفى سيد الكونين صلى الله عليه وسلم وآله الطيبين الطاهرين ۞ آمين ! ۞

﴿ قرآن اوقفاندان سوكرا اوقلاچاق دعا ﴾

اللهم بلغ ثواب ما قرأناه ونور ما تلوناه في هذه الساعة المباركة الشريفة من كلامك القديم وكتابك الكريم هدية منا وصلة الى أرواح والدينا ومشايخنا وأساتيذنا وأجدادنا وجداتنا وآبائنا وامهاتنا وأولادنا وابنائنا وبناتنا وأزواجنا وأصحابنا وأحبابنا وأصهارنا وأخواننا وأخواتنا وأعمامنا وعماتنا وأخوالنا وخالاتنا وبمن أوصانا بالدعاء الخير وبمن يرجو لقائنا من بركات دعائنا خاصة والى سائر المسلمين كافة وعامة ۞ اللهم تقبل منا انك أنت السميع العليم ۞ اللهم ارحمني بالقرآن واجعله لي اماما ونورا وهدى ورحمة وحجة

يا رَبَّ العالَمين ۞ أَللّهمّ شرّفنا بشرافة القرآن وأكرمنا بكرامة القرآن وعزّزنا بعزّة القرآن وأدخلنا الجنّة بشفاعة القرآن ۞ يا حيّ يا قيّوم يا ذا الجلال والاكرام ۞ برحمتك يا أرحم الرّاحمين ! ۞

آشدان سوڭ اوقلاچاق دعا

أَلحمدُ لله الّذى أطعمنا وسقانا وجعلنا من المسلمين ۞ أللّهمّ اغفر للطّاعمين والمستطعمين ومن كان سببا له ۞ أللّهمّ اجعل نعمتنا دائمة ودولتنا قائمة وأولادنا عالمين ولا تسلّط علينا ظالمين ۞ والحمدُ لله ربّ العالمين ۞

جنازه نمازينڭ اوچونچى تكبيرندن سوڭ اوقلاچاق دعا

أللّهمّ اغفر لحيّنا وميّتنا وشاهدنا وغائبنا وصغيرنا وكبيرنا وذكرنا وانثانا أللّهمّ من أحييته منّا فأحيه على الاسلام ومن توفّيته منّا فتوفّه على الايمان أللّهمّ ان كان محسنا فزد فى احسانه وان كان مسيئا فتجاوز عنه *

نصيحت

علم وعرفان وأدب وتربيه اوگرانب تربيه‌لى بولماق هر بر كچك وأولوغ كشى‌لرگا بيك لازم (تيشلى) در . هر كم قدرلى وأعتبارلى بولماقنى استه‌سه علم وأدب وعرفان اوگرانب أديب وكامل اولعاى . اى اوغل ! أديب وكامل

بولماقنی استرایسهڭ درسکه بار ـ ترش ـ اوگران ـ اوینغا آلدانما ! اوین آدمگا آقچه ایکمك بیرمز . آقچه‌سز ایکمك آلنماز . اوین هیچ کمسه‌نڭ قارنینی تویدرماز . اولوغ بولغاچ کیچکلکده اوگرانگان وبلگان نرسه حاضر بولنمش کبك بولوب هم زحمتی تویلماز . ایمدی ای کوزم نوری ! بولارنی تڭلا وبو نصیحت‌لرگه دقّت ایت ـ قارتی‌لق وبالغاولق قیلما ـ اوقب یازماغا وعلم اوگرنمگا (ترش) اجتهاد قیل ! چونکه اوقو وبازو دنیاچه هم آخرتچه ایك اولوغ لازم بولغان شی‌در . برآدم اوگرانب اوقو وبازو بلسه دنیاده هیچ بروقت آچ قالماز ـ هربرده اعتبارلی وقدرلی بولور ـ وهرکشی آڭا قول کبی خدمت ایدب قول اوستنده تو‌تار . علم وعرفان وادب اوگرانگان بالالارنی واولوغ کمسه‌لرنی هرکشی سور ـ وهربرده مقبول واعتبارلی اولورلار . اما ادبسز وتربیه‌سز بالالارنی واولوغلارنی هیچ کمسه سومز واصلا قبول ایتمز . آلارقایا بارسالاردا آلغا کیتمزلر واعتبارلی اولمازلار ـ هربرده آلارنی قاغارلار هم آلاردان باشقا کشی‌لر چیرکانب قاچارلار .

ایمدی آدم اولماق اوچون هرکشی‌گه ایڭ اوّل اوقب یازب علم وتربیه وعرفان اوگرانمك تیش . چونکه آشاماق ـ ایچمك ـ یوقلاماق ویاتب تورماقلقدا انسان ایلان حیوان ایکیسی‌ده بردر . انسان‌نڭ حیواندان آیرماسی : علم

اوّگرانب اوقب یازماق ـ یخشی فعل ایله یامان فعل‌لرنی آیرب یخشی گوزل فعل‌لرنی تحصیل ایدب یامان فعل‌لرنی قویماق ـ بلمگاننی یخشی شیلرنی بلگان (عالم) کشی‌لردن وکتاب‌لاردان اوقب آنگلاماق ایلان اولور . بولارنی اوّگرانه تورغان زمان کیچکلك زمانی‌در . چونکه کیچکلك یاش آغاچ کبی‌در . یاش آغاچنی نه قدر کاکری بولساده توغرایتماق یگل‌در . بونك کبی انسان‌نك‌دا کیچکلکده تربیه وعلم قبول اینوی یگلراك بولور .

أگر بر کمسه کیچکلکده علم وتربیه وعرفان اوّگرانماینچه بوزق یاراماز فعل‌لر ایلن فعللنسه اول کشی‌نی ألوغلاندغاچ شول بوزق یاراماز فعل‌لریمی تاشلاتب یخشی فعل وخلق‌لار ایلان فعللندرمك وخلقلاندرماق بیك آغر بولور . حتی کاکری قارت آغاچنی توغری اینوّ ممکن بولماغان کبی ـ آنی‌ده یخشی توغری بولغا سالماق ممکن بولماس . کیچکلك زمانی کبی ألوغ فرصت آلدا وقده ـ أحمق بولماینچه ـ جناب حقغه تشکرلر ایدب ـ آزراق عقلگز بار بالالار ـ وقتلارگزنی بوشقا اوّتکارماینچه ـ یاراماز وفائده‌سز اوین وباشقا بونك کبك یاراماز فعل‌لرنی وأش‌لرنی تاشلاب ـ یخشی وگوزل فعل وخلق‌لار حاصل اینسه‌گز ـ تورغان وقارند اشلرگز قاشنده قدرلی وأعتبارلی اولرسگز . « ما شاءَ اللّٰه ! شول آدم‌نك بالاسی نیندای یخشی وگوزل چقدی ـ هنر ومعرفت حاصل ایدب حسن

اخلاق‌لی .

أخلاقلی بولدی» دیب ـ سزنی بلگان وکورگان آدملر مدح وتحسین ایدرلر .
شول کچکلك زمانینی بوشقا اوتکارب ـ یامان ویاراماز فعللر ایلن فعللانب ـ
یخشی فعل وگوزل أخلاقنی اوگرنماساگز ـ سزنک هرکشی وأقرباگز قاشنده
أعتبارگز وقدرگز اولماینچه ـ «وآه بو بالا نیندای غیرسز چقدی آتاسی وآناسی
نه قدر آنک حقنده غیرت وهمت اینسهلرده هیچ برسی یخشیلقغه کیتمادی»
دیب ـ همه بلگان وکورگان آدم سزنی عیب ایتر . بس آنداق اولسه هر آدم
وبالالارغه علم هنر ومعرفت أسباب جهالت (ندانلق) قارنغیلقندن قالماز اوچون ـ
قارنداش وأقرباقاشنده أعتبارلی وقدرلی اولایم ـ دیب ـ هرکشی قاشنده عیبلی
بولب قالماو نیتی ایلن ـ وقتنی بوشقا اوتکارماینچه ـ من اوقمشمن سز جاهلسز دیمك
اوچون اولماینچه ـ بلکه منده خلقغه علم اوگراتب خیرلی اولرمن ـ دیب ـ
اوقب یازماغه ـ هنر ومعرفت تحصیل ایتمککا ـ یخشی ویامان فعللرنی آیروب
گوزل خلقلار ایلن خلقلانماغه ـ ترشماق وغیرت ایتماك زیادهسی ایله لازمدر .

﴿ بزگا کم یقین ؟ ﴾

بزگا همه نرسهدن یقین رحیم وکریم (جومارت) الله تعالی در . اول عظیم
الشأن بزنی وبو جهاننی ـ کوکنی ویرنی ـ کوکداگی قویاش آی ویولدزلارنی ـ
یرداکی بارچه حیوانلارنی ـ آغاچ واولنلرنی یراتقان ویوقدان بار قیلقان

خالقمزدر - هم آشادقمز واچدکمز نعمتلرنی احسان قیلغوچی ربمزدر . بارچه
مخلوقاتغه جان بیرب - بزلرنی همه حیواناتدان کورکام صورتده قیلدی .
الّا ینی تانر اوچون بنده‌لر اوزلرینه نه فائده‌لی ونه ضررلی ایکانلکنی بلب -
یاخشی یولدان چقب - توغری یولغا کیتماك اوچون عقل بیردی . کورر
واوقر اوچون کوز بیردی . توتار وبازار واشلر اوچون قول بیردی . یورر
اوچون کیراك یرگا بارب قایتر اوچون آیاق بیردی . یخشی سوزلرنی تنگلار
وایشتر اوچون قولاق بیردی . ایمدی هر کمسنه‌گا کیچه وکوندز ذات پاکینه
قوللق وعبادت ایتمك ونعمتلرینه شکرلر قیلماق - وآندان قورقب یاوز
ویامان اشلرنی قیلمایینچه همان یخشی ایزگی اشلر قیلماق - وجهالتده قالماینچه
علم ومعرفت اوگرانب یخشی فعللی وخلقلی اولماق بزنك اوزرمزگا بیك لازم
وفرضدر . علم دیدکمز بلمگان درسه‌لرنی اوگرانب تحصیل ایتماکدر . جهالت
(نادانلق) کشی‌گا بلاوی لازم بولغان شیلرنی بلماوچیلکدر .

ای اوغل ! سنگده عقلك بار - قولك بار - آیاغك بار کوزك بار -
قولاغك بار - مدرسه‌گه بار اوگران - کتاب آل اوقو - آنگلا - اویلا - سبقگنی بلب قوی -
اونتما - قلم توت معلم اینکان سوزلرنی تنگلا یازب قوی - وقوشتان اشلرینی اشله!

بزگا یول کورساتوچی ودین اوگراتوچی کم در؟

بزگا دین وشریعت کورساتوچی عرب خلقندان قریش نسلندن بولغان عبدالله

اوغلی پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم در. اول عبدالله عبدالمطلب اوغلی-عبدالمطلب هاشم اوغلی-هاشم عبدمناف اوغلی در. محمد علیه السلام مکهٔ مکرمه‌ده توغدی-قرق یاشینه یتکانده الله تعالی طرفندان وحی کیلب پیغمبر بولدی - اون اوچ یلدان سوک ایللی اوچ یاشینه یتکانده اوزینک صحابه‌لری ایلن مدینهٔ منوره‌گه کوچدی. بو کوچونی هجرة النبی صلی الله علیه وسلم دیرلر. سنهٔ هجریه‌نک باشی اوشبو در. شول مدینهٔ منوره‌ده اون یللاب عمر کچوردکدان سوک آلتمش اوچ یاشنده وفات اولمشدر. اول بزگه وجمله اهل اسلامغه دین اوگراتدی-وآنی بلدردی-الله تعالی جانبندن اینمش قرآن کتاب وحدیث قالدردی-اوقرغا واوگرانرگا قوشدی: «اوزگزده بولماغان علم وهنرنی چین (ختای) یورتینا بولسادا باریب اوگرانگز وآلگز» دیدی (چین مملکتی بزدن نیچه مک چاقرم یراقلقدا بولسادا). پیغمبرمز اوزندن سونگغی کشی‌لر-سزنک وبزنک اوچون شول قدر قایغرغان وترشقان هم توغری یولنی کورساتکان اوچون بز آنکا هر وقت صلوات ایته‌مز. ایمدی بزنک اوزمزده نیچه تورلی مکتبلر ومدرسه‌لر بار-آلار شولای یقینمزده بولا تورب اوقماساق وعلم وهنر اوگرانماساک بزگا نیندا این زور اویات وگناه اولور.

بزنک دینمز دین اسلامدر. الله تعالی‌نی بر وبار هم محمد مصطفی صلی الله علیه

وسلّمنی آنک بزگه دین وتوغری یولنی کورساترگا یبرگان رسولی (ایلچیسی) دیب، اینانغان واشانغان کشیلرنی مسلمان ومؤمن دیرلر.

بزگا کم سوکلۈ؟

بزگا همه کشی دن سوکلۈ آتامز آنامز هم استاذمز در. آتامز آنامز بزنی توغدریب اوستردی هم تربیه قیلدی. آتامز اوز کوچی ایلن خدمت یا که سودا قیلیب بزگا آشاملق، ایچملك، کیارگا کیمالك کیتردی. آنامز کیچکنه وقتده ایمزیب وبوشاق اورنلاردا یوقلاتیب - آتامز تابقان وکیترگان نرسه‌لردن - توکماسونلار دیب - کییملر تکیب کیرندی - آچ بولماسونلار دیب آش - ایکماك وکوچ پشریب آشاتدی. بر آز اوسیب آک وعقل کره باشلاغاچ آلار بزنی یخشی بلملی وعقللی بولسونلار دیب مکتب‌گا اوقرغه بیردیلر. مکتبده بزگا استاذمز اوقو ویازو هم باشقا تۈرلی علملکلر اوگراته در - بزنی جهالت قارانغیلغنده قالماسونلار دیب دۈرست اویلارغه وفکرلرگه اوگراتیب دینمزنی تانوتادر. شونک اوچون بزگه آتامز وآنامزنی - خلفه واستاذمزنی تعظیم وتکریم قیلیب حرمت ورعایه ایتمك بیك لازم در. بولارنی دائما حرمت ایدب نیندای قاتی سوز ایتسه‌لرده رنجمایچه بزگا یخشیلق اوچون ایتولگان سوزلرینی تکلاماق تیش. ودخی استاذ حقی آتا وآنا حقندن آرتق در: چونکه کشینی کامل ایتکان استاذ وخلفه در. اگر آتا بالاسینا استاذ هم بولسا - آنک حقی ایکی اولش آرتق بولور. اگر براو بولارنی حرمت ایتمایچه حقارت ایتسه - رنجتسه - واوز ینه فائده‌لی سوزلرینی تکلامایچه هوا وهوسینه ایریب آلارغه کیریلك قیلسه اول کشی نک عاقبتی خیرلی اولماز - دنیاده یخشی‌سز اولب هم آخرتده حسن حال اولماز.

اوقو واوگرانو

سزنی حاضرده بالا دیب أیترلر. بالالار بالا چاغنده آز بله‌لر. شونک اوچون بالالارنی اوقتالار هم اوگراتدلر. اوقو برلن کشی بلمگانن بلر - عقللیراق بولور. مکتب‌ده بالالارنی اوقتوچی واوگراتوچی نی معلم وأستاذ دیرلر. اوقوچی واوگرانوچی بالانی شاکرد دیرلر. یخشی شاکرد اوقفانون بلایم دیب اوبلاب وآکلاب اوقر - معلم نی أیتمه ونی اوگراتسه واوقتسه شونی تکلاب بلایم دیب ترشر - مکتبگا کوکل قویب ذوقلانب یورر - سبق وقتن کیچکماز - مکتب‌دان قایتقاند اتاوشلانمایچه - اورامدا ایشلی تیشسز اورنلاردا توقتامایچه اوینه توغری قایتر. سزده یخشی شاکرد بولاسکز کیاسه شولای بولنگز! أستاذکز سزگا رحمت اوقر - یخشی شاکرد أسمنی بیرر .

بر عالم

دنیاده ذوق صفانی تاشلاب - کتاب اوقو ویازو ایلان عمرینی اوتکاروچی عالمنک دوستلارندان بر دوستی « سنک حالنگ بو نیندای حالدر - قشین وجاین اویاسندا یالقان بایغش کبی یالغز اویگزدن چقمای قازینب یاتاسکز ؟» دیب آندان سؤال ایتدی. عالم - آنک بو سوزلرینه - کولدیده - کتابلارینه کورساتب «سز منی یالغز عمر کیچره‌ده وظن ایته‌سز - وحالانکه منم قدر هیچ برکزنک دوستی یوقدر. بولار توررلی مملکتلردان منم یانما کیلگان - توررلی وقت وزماندان قالغان دوستلارمدر. آلارنک بعضیسی هنرلرده - بعیضسی الوغ مسئله‌لرده و بعضیسی علوم ومعارفده شهرت تابمشدر . بولارنک همه‌سی هر وقت منم ایله برگه هم منم خلمتمده درمنی اصلا کوچاندرمایچه هر بر سؤاله جواب بیره‌لر. بولاردان بعضیسی

اوتکان زمانداغی وقوعاتنی (بولغان اشارنی) مکا نقل ایده‌در - بعض‌لری دنیانک سرلرینی بیان ایده‌در - بعض‌لری یخشی وراحت عمر کیچرمك یولینی کورساته‌در - بعض‌لری نسلی ایداچی سوزلر ایلن کوکلنی آچب قایغولارنی کیتره‌در» دیب جواب بیردی .

دوستلق - صحبت - اولترداشلق

۱) بالالاردان براو برعالمدن «منم نی اخلاقدا ایکانلکمنی بل؟» دیو سؤال قیلغان . اول عالم : « کم‌لر ایلن کورشب اولترداش بولغانلقکنی سویله - نینداي اخلاقدا اولدغکنی بلرمن» دیب جواب بیرگان .

۲) شیخ سعدی مرحومنک قولینه برگول توشدی . آندان بیك گوزل ایس کیلگانلکدن آکار خطابا « نی‌در - سندن بو قدر گوزل ایس کیله - سن مسك‌می‌سن یاکه عنبرمی‌سن؟» دیدی . گول : « من مسکده عنبرده توگل من - لکن بر آز گوزل ایسلی گول ایلن تورغان ایدم - آنک ایسی مکا سرایت اینکاندر» دیب - جواب بیردی .

۳) بر بالا بریوزق یامان ایبداش ایلن اورامدا یوری ایدی - اقرباسندان بر کشی‌گا توغری کیلدی. بالانک بونداي یامان ویوزق کشی ایلن یورگانچلکدن بیك اویالب بیتی قزاردی. اول کشی بوحالنی کورگاچ بالاغه « ای اوغلم! بونداي دنیاده اوزکنی اویالتب یوزکنی قزارترداي کشی‌لر ایلن دوست بولما هم یورمه! » دیدی. بوقدر سوز شول‌قدر تأثیر ایتدی - اول بالاشوندوق آیرلب - بوندان آری بونداي یاراماز ونیشسز کشی‌لر ایلن عمری بوینچه قاتشماسقا ویورشماسقا نیت ایتدی .

عقللی تابقر بالالار

١) بر بالا اؤستن بابقان ساوت بلّن بر کوّرشی سینه آش ایلته‌در ایدی. ایکنچی کوّرشیسی اوچراب «بو ساوت آچنلانی بار؟» دیب-سوراغان. بو بالا: «نی ایکانؤن بلرگا یاراسا اؤسنی قاپلاولی بولماز ایدی» دیب - جواب بیرگان.

٢) هارون الرّشید خلیفه بر کؤننی وزیری‌نک اؤینده اولترغان زمانده - وزیرنک بر کچکنه اوغلندان «بنم اؤیم گوّزل‌می - یاکه سزنک اؤیکزمی؟» دیب - سوراغان. وزیرنک اوغلی «خلیفه بزده اولترغاندا بزنک اؤیمز گوّزللکده شبهه یوقدر» دیب - جوابندا آینکان.

٣) بر بالاغه‌تابندا اوّزینه‌بیرکان‌نرسه‌دن‌باشقانی‌سورماسقاتنبیه‌ایتکانلر. بر کؤننی تابندا اولترغاندا - نیچکدر آکار ایت بیررگا اونوتقانلار. بو بالا تنبیه‌نی بوزماس اؤچؤن هم ایت بیرمای قالغانلارینی آکلاتر اؤچؤن توز ساوتندان بر آز توز آلب آلدینا قویغان. بونی کوّرب- «بو توزبان نی آشارسک؟» دیب-سوراغانلار. اول بالا: «مکا ایت بیرساکز آکار سیبرمن» دیگان.

براوغلان هم کوّزلك

براوغلان آناسی کتاب اوقغاندا - کوّزلك کییب اوقغانن کوّرب - آناسینا: «آنکای مینده سنک کبك کتاب اوقر ایدم - مکاده بر کوّزلك آلسانا؟» دیب - آینکان. آناسی آکار: «بیك یخشی اوغلم - من سکا بر کچکنه کوّزلك آلرمن» دیگانك - اوغلی اؤچؤن برالفبا کتابی آلغان.

قارت‌لار سوّزی: بالانک تلین آناسی بلر. هر فصل‌نک بریمشی‌بار.

(آکلاماق - سیزمك)

سؤآل: آق ایله قارانی نه ایلن آکلارسکز؟

جواب : آق ایله قارانی کوزلرمز ایلن کوروب آڭلارمز •

س : آچی ایله تاتلی‌نی نه ایلن آڭلارسکز (بلرسکز) ؟
ج : آچی ایله تاتلی‌نی تلمز ایلن تاتوب آڭلارمز •
س : بر نرسه قاتی یا که یومشاق ایکانلکنی نچك آڭلارسز •
ج : بر نرسه‌نڭ قاتی یا که یومشاق ایکانلکینی قولمز ایلن توتوب یا که باشقا یرمز (تنمز) ایلن بلورمز •
س : تشدا قچقرغان آت‌می کشی‌می کورمابنچه کم‌ایکانلکنی نه‌ایلن بلرسکز؟
ج : تشدا قچقرغان آت‌می کشی‌می‌ایکاننی قلاغمز ایلن ایشتوب آڭلارمز •
س : گوزل (یخشی) ایس‌ایله یامان ایسنی نه ایلن بلرسکز ؟
ج : کوزل ویمان ایسنی بورنمز ایلن ایسناب آڭلارمز •
س : بولاردان باشقا برنرسه یخشی - ناچار - فائده‌لی - ضررلی - کوچلی - آز - کوب دیه‌مز مونڭ‌کبی نرسه‌لرنی نه ایلن آڭلارسکز ؟
ج : عقلمز بلن فکرمز برلن (اویمز برلن) آڭلارمز •
س : عقل هم فکر کوز ایله کورلرمی ؟
ج : عقل هم فکر کوز ایله کورلمزلر •
س : ایمدی کشی‌نڭ عقلنی فکرنی کوز ایله کورلماسه نه‌ایلن آڭلارسکز ؟
ج : اول کشی‌نڭ قیلغان‌آشلارینه سویلاگان‌سوزلرینه باغارمز اگر قیلغان آش‌لری هم سویله‌گان سوزلر گوزل اولسه آنی عقللی هم فکرلی اگر کوزل اولماسه عقلسز فکرسز دیورمز •

کوز برلن آڭلاونی کورو (بصر) - تل برلن آڭلاونی تاتو (ذوق) - قولمز یا که باشقا تنمز ایلن آڭلاونی توتو (لمس) - قولاغمز ایلن آڭلاونی ایشتو (سمع) - بورنمز ایلان آڭلاونی ایسناو (شم) - دیو تسمیه‌ایدرلر • اوشبو آڭلاولارنڭ قوراللاری کوز - تل - تن (تیری) - قولاق هم کوز آدم‌نڭ تشندا اولدقدان

تشقی آڭلاولار (حواسِّ ظاهره) دینلور. اما عقل فکر کوز ایله کورلمدکدان یعنی آدمنڭ أچنده بولدقدان أچکی آڭلاو (حواسِّ باطنه) دیو تسمیه ایدلور .

﴾ سنه = یل ﴿

سنه ایکی تورلی بولوب برسینه سنهٔ شمسیه ایکنچی‌سینه سنهٔ قمریه دیرلر . هر ایکیسی اون ایکیشر آی‌در .

سنهٔ شمسیه آیلاری‌نڭ رومی اسملری : ینۋار- فبۋرال - مارت - آپریل - مای - ایون - ایول - آۋغوست - سنتابر - اوکتابر - نویابر - دیکابر . سنهٔ قمریه آیلاری‌نڭ عربی اسملری : محرم - صفر - ربیع الاول - ربیع الآخر - جمادالاول - جمادالآخر - رجب - شعبان - رمضان - شوّال - ذوالقعده - ذوالحجة . سنهٔ شمسیه یاکه اوچ یوز آلتمش بش کون یاکه اوچ یوز آلتمش آلتی کون بولور - اوچ یوز آلتمش بش کوندان کلگان یلنی سنهٔ بسیطه . اوچ یوز آلتمش آلتی کون‌لی یلنی سنهٔ کبیسیه دیرلر . اوچ سنه رتدان بسیطه اولوب دورتنچی‌سی کبیسیه بولور . سنهٔ قمریه اوچ یوز ایللی بش کون بولور . سنهٔ شمسیه‌ده ایللی ایکی آتنا (هفته) حساب ایدلور . آتناده یدی کوندر . آلارنڭ اسملری : شنبه - یکشنبه - دوشنبه - سهشنبه - چهارشنبه - پنج‌شنبه (کچی آتنا) جمعه . کون یاکه‌تاولك یکرمی دورت ساعتدر . ساعت آلتمش دقیقه (مینوت)- دقیقه آلتمش ثانیه (سیکونت) در . سنهٔ شمسیه دورت فصل ة بولنه‌در : یاز - جای - کوز - قش . هر فصل اوچ آیدر . یاز آی‌لاری : مارت - آپریل - مای . جای آیلاری : ایون - ایول - آۋغوست . کوز آیلاری : سنتابر - اوکتابر - نویابر . قش آیلاری : دیکابر - غنۋار - فیۋرال در . سنهٔ شمسیه آیلارندان فیۋرال آیی سنهٔ بسیطه‌ده یکرمی سکز کون اولوب کبیسیه‌ده یکرمی توقز کون بولادر . غیری آیلار بعضیسی اوتوز بعضیسی اوتوز بر کون بولادر . اوتوز کوندان کلگان آیلارنی خاطرده توتماق آوچون « آپیون سی نو » دیگان

لفظلارنی خاطرگا آلماق کراك • آپ = آپریل - یون = ایون - س = سنتابر- نو = نویابر دیگان سوزلارگه اشاره‌در • سنه قمریه آیلاری‌نگ برسی‌اوتوز کون اولسه ایکنچی‌سی یکرمی توقز کون اولادر •

هر آیده بولغان بیرملر

محرم آیی‌نگ اول کونی أهل اسلام‌نگ یل‌باشیدر - اونونچی کونی عاشورا کونی ألوغ بیرام‌در • صفر آیی‌نگ یدنچی کونی هجرة النبی علیه السلام‌در • ربیع الاول آیی‌نی هم‌مولود آیی دیرلر - اون ایکنچی کونی پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دنیاغه‌کلمش همده وفات اولمش کونیدر رجب آیی‌نگ اوّل‌جمعه کیچه‌سی رغایب بیرامی - یکرمی یدنچی کیچه‌سی معراج النبی صلی الله علیه وسلم‌در • شعبان‌نگ اون‌بشنچی کیچه‌سی برات بیرامی‌در • رمضان آیی‌توتاش بیرامدر - یکرمی یدنچی کیچه‌سی قدر کیچه‌سی بیك ألوغ بیرامدر - آخر کونی عرفه‌کونی هم‌ألوغ بیرامدر • شوال‌نك اوّل‌کونی عید فطر کونی هم‌ایکنچی واوچونچی کونلاری رمضان عیدی بیرامار یدور • ذوالحجه آیی‌نگ سکزنچی کونی ترویه - توقزنچی کونی عرفه - اونونچی کونی عید‌قربان - اون‌برنچی اون‌ایکنچی اون‌اوچونچی کونلاری تکبیر تشریق کونلاری‌در • بو کونلرده یعنی عرفه‌کونی‌نگ ایرته‌نمازندان باشلاب اون‌اوچونچی کونی‌نگ ایکندی نماز بنه‌چه فرض‌نمازلار سوگنده قچقروب «الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد» دیو تکبیر ایتولور • بو بش‌کون ألوغ بیراملردر • یوقاری ذکر قیلنغان بیراملرده هر کمگا أشدن وکسبدن فارغ اولوب عبادت وزیارة ایلان مشغول اولماق تیش •

(یل‌نك دورت فصلی)

کوز

کوز بولسا هوا سوقلانور - جیر یوزینی تومان آلوب کوك یوزینی بولوت قاپلار - یاغمور یاغوب قارلار توشار - سالقون جیل‌لر ایسر - کونلر قسقارور - تونلر اوزون وقارانغی اولور • آغاچلاردان گوللردن سارغایغان یافراقلار قوبولور - باقچالاردا

یمش لر اولگرور- آلارنی جیوب قش اوچون آزق ایدرلر . قوشلارنک کوبیسی اسسی یاقلارغه اوچوب کیترلر- بارچه خلق نک کوز بلن اشلری بتوب - آزقلاری مول اولور . ایگن کشی سی آشلق لارینی انبارلارغه تاشوب قویارلار هم آلارنی سوغوب قشقا آزق ایدرلر . کوچمه لی خلق جایلاولرندان قشلاقلارینه قایتورلار . بالالار وشاکردلر مکتب ومدرسه گا باروب درس اوقی باشلارلار .

قش

کوزدن سوک قش فصلی کرر . قش کوننده قویاش سوک چغار ایرته باتار- کونلر قسقا بولوب تونلار اوزون بولور- بیک سالقنلقدان صولار قاتار- کوب کوب قارلار جاوار- یر اوستنی قالین قار قابلار . قش یل نک بیک صالقون فصلی در- حتی بعض یلنی بیک صووق لقدان هواده اوچقان قوشلار یغلوب توشوب هلاک اولادر- وغیری حیوانلار هم کوب هلاک اولادر . قش کوننده جایگی آربا اورنینه آتلارنی چاناغا جیگوب یوررلار . اویلرنی پیچلرگا اوتون سالام- تیزاک - کیباک - قامش -کومر کبی نرسه لر یاغوب جلترلار . اویدان تشقا چققاندا توکماس اوچون تون - پشمت- چیکمان کبی قالون کییم لر کیوب چغارلار آغاج لارنک کوبیسی یافراقلارینی قویب یالانغاچ بولررلار . قشن یاشل قالغان آغاچلار نارات- چرشی- آرطش کبی آغاچلاردر . آلارنک یافراقلار اورنینه لچ دیب آتالا تورغان اینه لری باردر . بو فصلده قوشلارنک کوبیسی اسسی یاقلارده در . قشلارغه قالغان قوشلاردان قارغا- سایسقان- کرگارچن- چیچق کبی قوشلارغنه در . قش کوننده خلق نک تگرمنگا آشلق تارترغا بارودان آشلق سوغودان باشقا اشی بولماس . ایرلر آزبارداغی ترلکنی باغارلار- خاتونلار جب جرلب اسکاتر - سولگی - کیندر کبی نرسه سوغو برلان شغللانورلر - بالالار مکتب ده سبق اوقورلار .

یاز

شول کوندان یاز باشلانور   کون تون برابر اولور
قش جاوغان قارلار کیتار   آز آز یر هوا قیزار
جلغالاردان بوزلار کیتار   چوقرلاردان تاشو آغوب
جلغالاردا کوبیمه یورور   سولار بوازلارنی یاسوب

کوك کوکراب بولوت چغوب   کوب کوب یغموررلار یاغار
صحرالاردا اورمانلاردا   اولنلر آغاچلار یاشارور
باقچالارده بولونلاردا   گوللر چاچکلر بیزه‌نور
کوز کیتکان قوشلار قایتوب   چبن قرمسقا چیغار
بارچه خلق تونی تاشلاب   باسولارغه ترلك قوار
جیرلرگا اورلق سیبلب   یازنگ کونی شوندا بتر

جای

یازدان سوگره جای کور . قویاش ایرته چغوب سونگ باتار . کون اوزون تون قسقا بولور . شونگ اوچون جای یلنگ بیك اسسی فصلی در . بعض یللی جای شول قدر اسسی کله‌در - حتی آغاچلارنك جافراقلاری کویب قرداغی اولنلر قوریدور - قوشلار کولاگا گا اشیقلانالار - کشی لرنگ اشلرگا قدرتی (حالی) اولمایدور . جای کونی کشیلر هم باشقا حیوانلارده هر قایوسی آشه‌در : بولونلارده پچان - قرلارده (باسولارده) آشلق اولگروب - آلارنی چابارلار واوروب جییارلار - جیرلرنی سوقالاب ایکنچی یل اوچون آرش چاچرلر . باقچالاردا آلما - چیا وغیری یمش لر اوسار - گوللر چاچکه بولورلار - بستانلارده باشقا یمش لر اوسار : مثلا قاربوز - قاون - قیار - قاباق وغیری لر کبی . یلنگ بو فصلی خلق اوچون بیك مشقتلی آغر اولسادا - بیك ضرورکراکلی وقت در . جای کونی پچانلارنی چابوب ایگن لرنی اوروب مشقت ومحنت چیککان آدملرنگ اوزلرینه هم حیوانلارینه آزق کوب بولوب قشن تنچلاب راحت عمر کیچررلر . اما چاچماینچه واورماینچه بر نرسه آشلمای ارنکارگان یالقاو آدملر قش کوننده آچ بولوب زحمت چیکارلر . بعض یللی آشلق شول قدر کوب بولادر - حتی خلق نگ اوزلرندان وحیوانلارندان آرتوب قالغاننی ده ساتارغه بیك آرزان بولادر . شوندای یللی «بوللق» یل دیرلر . بعض یللی ساتارغه توگل اوزلرینه هم آشارغه یتماینچه ساتوب آلورغه‌ده بیك قیمت بولادر - آندای یللی «قحطلق» آچلق یل دیرلر . *.*

(تم)